VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8549. szám
8 oldal 30 bani
Vasárnap
1972.
szeptember 17.

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

December 30

1947 1972

LENDÜLETES VERSENY az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

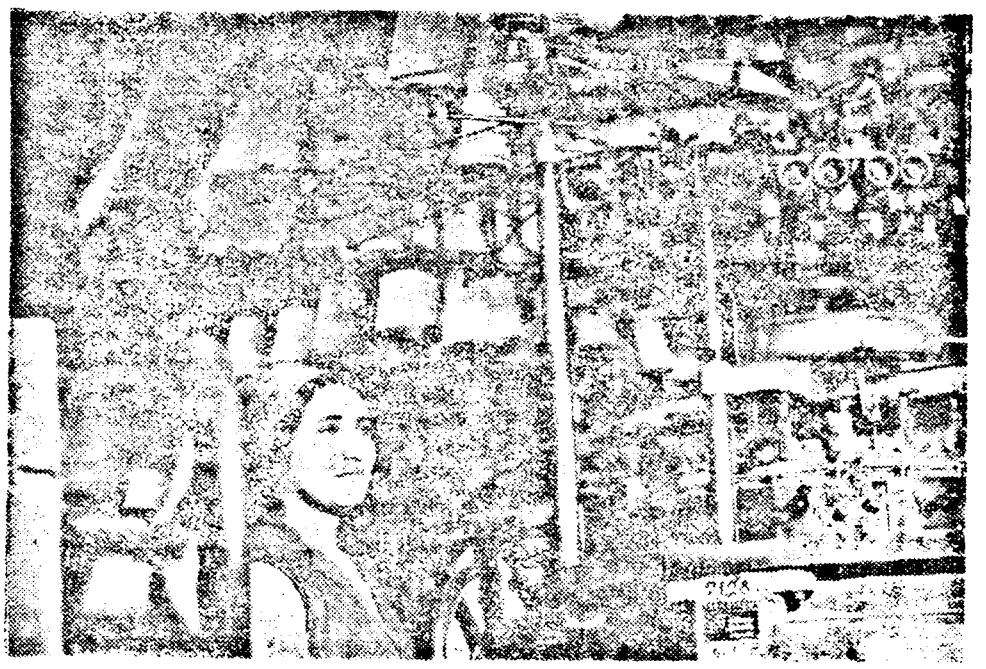

A Vörös Trikó gyár Intterloch osztályán dolgozik Jurca Saveta ifjúmunkás, aki, mint mindig, a Köztársaság kikiáltásának tiszteletére folyó szocialista versenyben is becsülettel megállja a helyét.

(HODREA I. felvétele)

Ion Gheorghe Maurer elvtárs látogatása Jugoszlávia SZSZK-ban

BELGRÁD — Sorin Strujan és Simion Morcovescu, az Agerpres különtudósítói közlik:

Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke szombat délelőtt felesége társaságában Ljubljanába, Szlovénia Szocialista Köztársaság fővárosába utazott.

A román kormányfő kíséretében van Emil Drăgănescu, a Minisztertanács alelnöke, a román—jugoszláv gazdasági együttműködési vegyesbizottság román elnöke és Vasile Şandru, hazánk belgrádi nagykövete, valamint Dusan Gligorjevics, a Szövetségi Végrehajtó Tanács tagja, a jugoszláv—román gazdasági együttműködési vegyesbizottság jugoszláv elnöke és Iso Nyegovan, Jugoszlávia bukaresti-i nagykövete.

A Brnik repülőtéren Sztane Kavcsics, Szlovénia SZK Gyűlése Végrehajtó Tanácsának elnöke és felesége, a köztársasági és városi állami szervek más képviselői fogadták az érkezőket.

Szlovénia SZK Gyűlése Végrehajtó Tanácsának székházában Ion Gheorghe Maurer elvtárs és hivatalos kísérete megbeszélést folytatott Sztane Kavcsicsal és munkatársaival a gazdasági kapcsolatok jelenlegi stádiumáról. A felek egyaránt hangsúlyozták, hogy a Románia és Szlovénia jelentős gazdasági eredményei nyomán megnövekedett lehetőségek arányában fejleszteni kívánják a két ország gazdasági kapcsolatait. Megkülönböztetett figyelemmel tanácskoztak román és szlovén vállalatok kooperációs lehetőségeiről a személygépkocsi-gyártásban, hidroenergetikai, élelmiszeripari berendezések előállításában, az elektrotechnikában és elektronikában. Mint rámutattak, az érdekelt vállalatok képviselőinek közvetlenül fel kell venniük egymással a kapcsolatot a közös érdekű kooperációs területek felkutatása céljából. A két fél elismeréssel nyilatkozott a tudományos és technikai intézetek kooperációs akcióiról, és szorgalmazta további bővítésüket.

A tárgyalások végeztével Ion Gheorghe Maurer elvtárs az újságírók kérésére rövid nyilatkozatot tett, hangsúlyozva, a szlovéniai vezetőkkel folytatott megbeszélések lehetővé tették, hogy megvizsgáljak a román és a szlovén vállalatok együttműködésének lehetőségeit a román—jugoszláv kapcsolatok fejlesztését vezérlő szellemben.

Sztane Kavcsics, Szlovénia Szocialista Köztársaság Gyűlése Végrehajtó Tanácsának elnöke és felesége ebéden látta vendégül Ion Gheorghe Maurert, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnökét és feleségét. A szívélyes, baráti légkörű ebéden pohárköszöntők hangzottak el.

A délután folyamán Ion Gheorghe Maurer elvtárs és a kíséretében levő személyek megtekintették a több mint 700 éves Ljubljanát, amely a felszabadulás utáni években lendületes fejlődésnek indult.

Jelentős munkasikerek az aradi konzervgyárban

Az aradi Refacerea konzervgyár termékei nagy keresletnek örvendenek a belés külpiacon. Ezt a konzervféleségek minőségének állandó javításával és a választék növelésével érték el. Az augusztus havi össztermelési terv 103,8 százalékos teljesítése jelentős tartalékokat biztosít az e havi árutermelési tervfeladatok valóra váltásához, sőt túlszárnyalásához.

Ezer ébresztőóra vállaláson felül

Az Aradi Victoria óragyár közössége év elején azt vállalta, hogy 8 500 ébresztőóra szerkezetet gyárt terven felül. A nyolchavi mérleg elkészítése után kiderült, hogy felajánlásukat is immár közel ezer ébresztőórával túlszárnyalták. Év végéig bizonyosan megduplázzák ezt a túllépést. Ütemes munkájuk kezesség erre. Most, amikor az első dekádot zárták, máris egyszázalékos túllépésről számolhattak be.

Négyezerötszáz tonna fűtőanyagot takarítottak meg

Az Aradi Fűtőház közössége év elején vállalta, hogy a Diesel mozdonyok ésszerű kihasználásával 1800 tonna konvencionális fűtőanyagot takarít meg. Nos, ezt a vállalást, mint azt a címben is feltüntettük, már majdnem háromszorosan túlszárnyalták. Több mint 4 500 tonna konvencionális fűtőanyagot takarítottak meg, ami a mozdonyok tökéletes működésének és főleg a többletterheléses vontatásnak köszönhető. E nagyszabású akcióban élenjárnak Bej Ilie, Gábor Miklós, Redeş Mircea, Robea Gheorghe, Pac Ioan, Ardelean Alexandru, Popa Ioan és még sokan mások.

A megyei pártbizottság bővített plenáris ülése

Tegnap a Kultúrpalota termében került sor az Arad megyei pártbizottság bővített plenáris ülésére, amelyen részt vettek a megyei pártbizottság tagjai és póttagjai, a pártkollégium, valamint a revíziós bizottság tagjai, a megyei pártbizottság apparátusa.

Ugyszintén részt vettek a városi és községi pártbizottságok titkárai, a néptanácsok elnökei, a szövetkezetközi tanácsok elnökei, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek elnökei és főmérnökei, a mezőgazdasági vezérigazgatóság és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megyei szövetségének apparátusa, állatorvosok az állategészségügyi körzetekből, az állami mezőgazdasági vállalatok megyei trösztjének apparátusa, az állattenyésztési farmok vezetői.

A plenáris ülésen részt vett Ioan Moldovan elvtárs, a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium helyettes minisztere, valamint más központi szervek képviselői.

Az első napirendi pont során **ANDREI CERVENCOVICI** elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke át-

(Folytatása a VII. oldalon)

A Vöröskereszt hete

Hagyománnyá vált hazánkban a minden év szeptemberében megrendezendő Vöröskereszt hét. Ebben az évben e fontos eseményre szeptember 17—23 között kerül sor, a Román Kommunista Párt Országos Konferenciája határozatainak fényében. Ez az esemény kitűnő alkalom arra, hogy az önkéntes egészségügyi aktíva mozgósítsa erőtartalékait minél jobb eredmények elérésére a Köztársaság 25. évfordulója, s a Vöröskereszt Országos Konferenciájának tiszteletére.

A Vöröskereszt — tagjainak egyre növekvő száma révén — jelentős tömegszer-

KOMLÓDI LÁSZLÓ,
a megyei Vöröskereszt-bizottság elnöke

(Folytatása a VI. oldalon)

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban!

Gépek beszélgetnek, mustrálgatják egymást:

— Ez romániai — mutat egyik a társára — nézd, hogyan dolgozták ki a ottani munkások.

— Ez meg amerikai, nézzük meg, mit tud, milyen a minősége, — kezdődik el a dialógus a gépek között és folytatódik tovább alkotóikkal, képletesen, vagy az emberek tudatában.

Pártunk főtitkára hozta fel az idézett példát az RKP KB-nál szeptember 7—8-án lezajlott munkatanácskozáson, melynek anyagát egy héttel ezelőtt közöltük lapunkban. Mert hasonló dialógusra valóban sor kerül, a dialógus, a verseny folyik, s nem mindegy, hogyan kerülünk ki belőle. Gyorsabban, jobban, hatékonyabban kell dolgoznunk, ha állni akarjuk a műszaki-tudományos forradalom mai körülményei között a versenyt, ha nemzetközi piacon versenyképes árukat kívánunk előállítani. Az említett munkatanácskozás éppen azt a célt szolgálta, hogy meggyorsítsuk az Országos Konferencián elfogadott határozatok minél előbbi megvalósítását, megoldjuk azokat a — főként — szervezési kérdéseket, melyektől gazdasági életünk további előmenetele függ. A tanácskozáson, mint ismeretes, több megyei elsőtitkár, köztük Andrei Cervencovici elvtárs, az RKP KB tagja, az Arad megyei pártbizottság első titkára konkrét vállalást tett abban az irányban, hogy négy és fél év alatt fogjuk tehát mi, Arad megyeiek is teljesíteni az ötéves tervet. Ehhez természetesen a pártszervezetek még hatékonyabb munkája szükséges, az, hogy minden egyes gazdasági egységben, minden egyes vállalatban, intézményben tovább növekedjék vezető szerepe. Az élet, a termelés nagy kérdései nem az irodákban, hanem az üzemekben, gyárakban oldódnak meg, ott, ahol a termelőmunka folyik, nekünk, kommunistáknak kell azokat megoldanunk. Mi, akik büszkék vagyunk Aradra, megyénkre, nem szabad hogy belenyugodjunk a nálunk még fellelhető hiányosságokba. Bár az 1972-es állami terv első nyolc hónapjának gazdasági tervét megyei viszonylatban teljesítettük, sőt túl is szárnyaltuk, még mindig mutatkoznak lemaradások az exportterv teljesítésénél, az építkezésben, a munkatermelékenységi mutatók növelésében, a beruházásnál. Pártbizottságaink gazdasági bizottságain a sor, hogy felkutassák a lemaradás felszámolásának lehetőségét és konkrétan segítsék a dolgozók bizottságait, a műszaki-adminisztratív vezetőségeket. A „Gyorsabban jobban, hatékonyabban!" jelszó általános politikai jelszóvá kell hogy változzon, mely egész gazdasági szemléletünket irányítja. Hiszen Nicolae Ceauşescu elvtárs napokban tett Fehér, Hunyad és Szeben megyei látogatása során mindenütt hangsúlyozta, hogy a fenti jelszó megvalósítása szoros összefüggésben áll életszínvonalunk növekedésével. „Amint tudják, az Országos Konferencián elhatároztuk, hogy az ötéves

(Folytatása a VII. oldalon)

Kisdiákok hazafias munkán

Megyénk és városunk pionírjai és kisiskolásai is meghallották a Pionírok Országos Fórumának felhívását. Ugyanúgy, mint tavaly ilyenkor, szeptember 7—14 között megrendezték a pionírok hazafias munkájának hetét. A város és a megye sokszáz pionírja a nagyvakáció utolsó hetét munkával töltötte.

Iovănaș Ioant, a municipiumi pionírtanács elnökét megkérdeztük, mit is jelentett konkrétan a pionírok e nagyszabású akciója.

A gyerekek iskoláikban és azok környékén végezték a hazafias munkát. Kitakarították az iskolaudvart, rendberakták a sportpályákat, s a virágágyásokat. Előkészítették a laboratóriumi felszerelést és a szemléltető eszközöket, rendbetették a könyvtárakat. Az iskolai műhelyek csinosítását is vállalták. Egy kedves hagyomány folytatásaként feldíszítették azokat az osztálytermeket, ahol tanévkezdéskor az elsőosztályosokat fogadják. Azokban az iskolákban, ahol valamilyen építkezés folyik, a gyerekek az építőknek segítettek. A vidéki iskolák pionírjai és kisiskolásai az őszi termésbetakarításból vették ki a részüket.

A vakáció utolsó délelőttjein a város és megye minden iskolájában találkozhattunk pirosnyakkendősökkel. Téglát rakosgattak, leveleket, száraz gallyakat gyűjtöttek, virágot ültettek, osztálytermeket, tanműhelyeket szépítettek. Pajkosan, jókedvvel, ahogy ez náluk szokás. Játszva dolgoztak, de olyan eredménnyel, hogy érdemes volt azt megnézni! Aztán, miután befejezték a napi adagot, sokan ottmaradtak még a suliban. Labdát szedtek elő, s nyomás a foci. Még a lányok is beálltak, vagy ha nem, leültek egy sarokba, s a nyár nagy élményeit mesélték egymásnak. Másnap reggel aztán újra munkára jelentkeztek.

Chirilă Victor, az 5-ös számú Általános Iskola VII. osztályos tanulója mondta az első napon:

— Elég sokan hiányoztak közülünk az osztályból. De legtöbben azért, mert nem is tudnak a dologról. A tanárok azt mondták, szóljunk nekik. De ha nem tudjuk hol laknak...

Több iskolában tapasztaltunk hasonló eseteket, különösen azokban, amelyek a város központjában vannak. A külső városnegyedek iskoláinak diákjai jobban ismerik egymás lakhelyét, könnyűszerrel értesíthették bajtásaikat. Talán ezért is jelentkezett hazafias munkára legtöbb pionír a kisszentmiklósi 7-es, a grădiștei 12-es és a buzsáki 9-es számú általános iskolában.

Délben érkeztem az 1-es számú Általános Iskolába. Már csak két focicsapatot találtam és Nosco Stela tanárnőt, az iskola egységparancsnokát.

— Befejezték már a srácok? — kérdeztem.

— Nemrég hagyták abba. Derekas munkát végeztek. Nézze, ott, az udvar sarkában azt a hatalmas szemét- és törmelékkupacot. Mind ők szedték össze.

— Látom, szorgalmasak voltak.

— Valóban, nagyon meg vagyunk elégedve velük. Olyan ügyesen megszervezték a munkát, hogy öröm volt nézni. Brigádokat alakítottak, minden brigád választott magának egy vezetőt. Felosztották maguk közt az udvart s a sportpályát. Ha munka közben valamelyikük lazsálni kezdett, azonnal többen is rászóltak. A végén aztán megdicsértem a legszorgalmasabbakat.

A kisdiákok tevékenységét egyébként a municipiumi és a megyei pionírtanács vezetősége is figyelemmel kísérte. A leghasznosabb munkát végző egységek és osztagok megkapták az élenjárók zászlaját, a jó közül is kiemelkedő pionírok pedig dicséretben részesültek.

A pionírok hazafias munkájának hete mind az iskoláknak, mind az akcióban részt vevő kisdiákoknak hasznára vált. Alkalmuk nyílt a gyerekeknek megízlelni a munkát, s élvezték kétkezi munkájuk örömét. És ez — bár néhány szülőnek más a véleménye — gyerekkorban sem árthat senkinek.

JUHÁSZ BÉLA

SPORT

A megyei TST közli, hogy a csapat- és az egyéni sportok edzőinek lektorátusát hétfőn, szeptember 18-án, 18 órai kezdettel tartják a Sportiskola Maros-parti székházában.

A labdarúgó-edzők továbbképző tanfolyama hétfőn ugyanabban az időben a megyei KISZ-bizottság Republicii út 79. szám alatti gyűlésteremben lesz.

RÖVIDEN

Ilie Năstase a seattlei (Washington) nemzetközi tenisztorna negyeddöntőjében 6—1, 6—1 arányban fölényesen győzött az amerikai Sherwood Stewart ellen, és bejutott az elődöntőbe.

☆

A legközelebbi kajak-kenu világbajnokságot 1973. július 26 és 28 között rendezik a finnországi Tamperében. A fenti határozatot a nemzetközi szakszövetség Münchenben tartott kongresszusán hozták. Az ifjúsági világbajnokságot 1973-ban a lengyelországi Walczban rendezik meg.

☆

A France Presse jelentése szerint Enrique Morea volt argentínai teniszbajnokot jelölték ki bírónak az október 13 és 15 között Bucureștiben rendezendő Davis Kupa döntőjére, amelyet Románia és az USA válogatottja között bonyolítanak le.

A bukaresti Fémbegyűjtő Vállalat (ICM)

aradi részlege

Cimpul Liniștei utca 1. szám

versenyvizsgát hirdet

főtechnikusi állás betöltésére a tervosztálynál.

Besorolási feltételek a 914/1968 számú MTH és a 12/1971 számú törvény értelmében.

Felvilágosításokat az 168-74 és 167-01 telefonszámon nyújtanak. (950)

Az aradi Vagongyár

jelentkezőket keres

a szakmai iskolába és munkahelyen való szakképesítésre az alábbi szakmákban

I. Szakiskola:

— esztergályos
— marós, köszörűs, csiszoló

II. A munkahelyen való szakképesítés:

— esztergályos
— hegesztő
— kovács
— öntő

Beiratkozni szeptember 19-ig lehet, a szakiskolába a Vagongyári Iskolacsoport székhelyén, Néphadsereg útja 31/a, a munkahelyen való szakképesítésre pedig a Vagongyár székhelyén, az oktatási szolgálatnál. (954)

Az aradi Zöldség- és Gyümölcstermesztő, Felvásárló és Értékesítő Vállalat

6 Vinători utca 1. szám

1972 szeptember 20-án reggel 8 órakor

versenyvizsgát rendez

az alabbi állások betöltésére:

— beszerzési, szállítási osztályvezető
— revizorok
— két könyvelő
— három üzletfelelős
— két lerakatfőnök

Felvételi feltételek a 914/1968. számú MTH és a 12/1971 számú törvény értelmében.

Ezenkívül alkalmaznak szakképesítetlen munkásokat (férfiakat és nőket) az őszi-téli ellátási idényre, a termények válogatásához és elraktározásához. (968)

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei út 37. szám

sürgősen alkalmaz:

I. D fokozattal rendelkező sofőröket a vállalathoz érkezett új autóbuszokra, amelyeket ebben a hónapban helyeznek üzembe

II. G fokozatú sofőrök részére szakképesítési tanfolyamot indítanak a D fokozat elnyerése céljából

A 3 hónapos tanfolyam október 1-én kezdődik és időtartama alatt a hallgatókat kiemelik a termelésből.

Jelentkezhetnek legalább egyesztendei G fokozatú gyakorlattal rendelkező sofőrök

A tanfolyam ideje alatt a jelentkezőket a vállalat fizeti. A záróvizsga sikeres letétele után a végzetteket autóbuszokon helyezik el.

III. Ugyanakkor alkalmaznak

— autószerelőket
— kovácsokat
— jegykezelőket villamosokra és autóbuszokra

Mindennemű felvilágosítást a vállalat székhelyén nyújtanak a személyzeti és munkaszervezési osztályon. (953)

Az aradi Precizia szövetkezet autójavító részlege

Vörös Hadsereg útja 280.

gépkocsi javítási és karbantartási munkák mellett vállalja

— motorok főjavítását
— autóhenger csiszolást és hónolást
— akkumulátorformálást
— gépkocsi kárpitozást
— kerekek centrifugális ellensúlyozását
— személygépkocsiknak a téli időszakra való előkészítését

Vállalatok számára is végeznek személygépkocsi-javítást. (693)

Az Arad Megyei Közművesítési Vállalat

Bucura utca 4. szám

versenyvizsga alapján alkalmaz

— gépírónőt

ezenkívül alkalmaznak:

— villanyszerelőket
— szerelőket
— géplakatosokat
— autódaru kezelőket
— útkövezőket

Felvételi feltételek a 914/1968 számú MTH és a 12/1971 számú törvény értelmében.

Mindennemű felvilágosítást a vállalat személyzeti adminisztrációs osztálya nyújt naponta 7.30 és 15 óra között, telefon 1-28-52. (961)

A főgépész szolgálat szerepe a zökkenésmentes termelés biztosításában

Ki ne találkozott volna még az Aradi Szesz- és Élesztőgyár termékeivel? A legismertebbek talán a szeszféleségek, ami nem jelenti azt, hogy a kenyér-, illetve takarmányélesztő termelés, vagy a széndioxid előállítása nem foglal el jelentős helyet az üzem termékei között. A bel- és külföldi piacokon forgalomba hozott likőrkészítmények igen keresettek és nagymértékben hozzájárulnak a gyár hírnevének öregbítéséhez. A hírnév arra kötelezi a vállalat közösségét, hogy állandóan javítsa a termékek minőségét és új termékeket állítson elő. Ehhez, ha közvetve is, jelentősen hozzájárulhat a gyár főgépész szolgálata.

— Mit tesz a főgépész szolgálat a termelés ütemességének biztosításáért és mennyiben segíti ez a vállalatot az ötéves terv határidő előtti teljesítésében — kérdeztük Mártonosi János mérnöktől, a szesz- és élesztőgyár főgépészét.

— Szolgálatunknak a legfontosabb feladatot a főjavítások megszervezése, elvégzése jelenti — felelte Mártonosi elvtárs. — Két főjavítási időszakunk van. Az első, májusban a kenyéréleszto részlegen, második pedig augusztusban, amikor a szesz- és élesztőgyár több üzemegységében (szeszgyár, takarmányélesztő-gyár széndioxidgyár, sörmaláta-készítő részleg) végeztünk nagyjavítást.

— Mire törekszenek elsősorban a főjavítások alatt?

— Az időben elvégzett, jó minőségű főjavítás a biztosítéka az egész évi zavartalan termelésnek. Azt kell tehát elősegítenünk, hogy a berendezések elérjék a tervezett hatásfokot — kiküszöbölve a termelési kieséseket. A meglévő berendezések, gépi felszerelések műszaki ellenőrzését és javítását határidő előtt, augusztus utolsó napjaiban sikeresen befejeztük.

— A régi gépek fizikai és erkölcsi kopását ellensúlyozni lehet korszerűsítéssel. Az így felújított gépek hatékonyan segítik a termelést. Úgy tudjuk, hogy a vállalat egyes részlegeiben még vannak ilyen régi gépek. Foglalkoztak ezek korszerűsítésével?

— Természetesen, mégpedig igen nagy hangsúlyt fektettünk erre. Vannak olyan felszereléseink, melyek már nagyon régóta hűségesen szolgálják a termelést és még nem került sor kicserélésükre. Ezért korszerűsítési munkálatokat végeztünk a cefre-szivattyúkon, a lepárló és finomító készülékeken.

— Kik tűntek ki a főjavítási munkálatok során?

— Elsősorban ki szeretném emelni a kommunista Rozembeiger József vezette esztergályos csoport tevékenységét. Nagyon sok munkájuk volt, de ennek ellenére minden feladatot sikeresen teljesítettek. A karbantartók közül kitűnt a Iepure Gheorghe vezette lakatos csoport, a Stoffler Márton által vezetett villanyszerelő csoport, valamint a karbantartó műhely dolgozói, Józsa János mesterrel az élen.

— Mi a helyzet a cserealkatrész-ellátás terén? Sikerült-e idejében biztosítani a szükséges cserealkatrész-mennyiséget?

A cserealkatrész ellátással Petrică Ioan technikus foglalkozik, így ő válaszolt kérdésünkre.

— Még tavaly szerződéseket kötöttünk a cserealkatrészeket gyártó vállalatokkal, így a bukaresti szivattyúgyárral, valamint a szebeni Balanța-val. Nagy megelégedésünkre pontosan szállítják a kért alkatrészeket, tiszteletben tartva a megállapodásokat, ami nagymértékben növeli munkánk hatékonyságát. A termelési idény megkezdése óta még nem fordult elő olyan eset, hogy cserealkatrészek hiánya miatt álljanak a gépek. Jelenleg már az 1973-as évi főjavításra készítjük a terveket, a grafikonok alapján. Hasonlóképpen már elkészítettük és el is küldtük a 1973-ra szükséges cserealkatrész igénylésünket, hogy jövőre se legyen fennakadás e téren.

Lejegyezte: LÉSZAY BÉLA

Kohászok Napja

A Kohászok Napja tiszteletére a kohászok 800 tonnával több kokszot takarítottak meg, mint amennyit egész évre vállaltak. A legjobb eredményeket a vajdahunyadi és resicai kohászok, valamint a kaláni Vulcan üzem kohászai érték el.

★

A Kohászok Napja tiszteletére indított nagyszabású verseny során a kaláni Vulcan üzem előállította és leszállította a hazai megrendelőknek a terven felüli 1200. tonna nyersvasat. Említésre méltó, hogy ezt a többletet megtakarított anyagból állították elő. A vállalat kokszoló részlegének munkásai ugyanakkor 3000 tonna szénterméket szállítottak a vajdahunyadi és resicai kohászoknak terven felül.

A kaláni üzem munkaközössége az év eleje óta előirányzaton felül több mint 10 millió lej értékű árutermelést realizált, s túlteljesítette egész évi vállalását. A terven felüli nyereség több mint 1 760 000 lejt tesz ki.

★

A resicai dolgozók a fémtermelésben elért jelentős sikerekkel köszöntik a Kohászok Napját. A nagyolvasztók üzemosztályán például legyártották a 10 000. tonna nyersvasat terven felül. Ez 2000 tonnával több mint az egész évi vállalás. A terven felül készített nyersvas több mint 20 százalékát megtakarított koksszal gyártották. Petru Sfercocea mester és Nicolae Riteș váltása érte el ebben az üzemosztályban a gépek legjobb kihasználási mutatóját.

Ez idő alatt az acélmű dolgozói — a kemencék kapacitásának jobb kihasználásával — 8500 tonna acélt, vagyis az év végéig vállaltnál lényegesen többet termeltek terven felül. Jelentősen túlszárnyalták a termelési tervet a hengerészek is, akik előirányzaton felül több mint 2000 tonna hengerelt készárut adtak.

A resicai kohászok sikerei közé sorolhatjuk azt is, hogy három új ötvözött acélfajtát vettek gyártásba, s ezekből különféle hengerelt idomokat készítettek gépkocsiparunk számára.

Sokat ígérő kezdet Nagylakon

Ötéves tervünk első esztendejében, 1971-ben alkult meg Nagylakon a Ferocar nevet viselő kisipari szövetkezet. Nemrég meg is ünnepelték egyéves születésnapját. Munkaülésen történt ez, ahol az elnök, Lucian Alexandru, valamennyi szövetkező megelégedésére beszámolt arról, hogy többet végeztek, mint amit terveztek. Jogos büszkeséggel hangsúlyozta, hogy már az első hónapok múltával teljesítették a tervet, később aztán minden hónapban túlléptek azt. Az idén például nyolc hónap alatt 382 000 lejjel szárnyalták túl árutermelési feladataikat. Ez egyben a szövetkezők vállalásainak túlszárnyalását is jelenti.

A kisipari szövetkezet fő feladata az, hogy nagymértékben ellássa és kiszolgálja Nagylak város lakosságát. Ennek eleget is tettek, méghozzá jelentős. A szolgáltatások értéke több mint 160 000 lej értékben lépték túl. Köszönhető ez annak, hogy az építő szektor, az elektromechanikai részleg, az asztalosműhely, a cipészet, a szabóság és bőrcserző műhely dolgozói minden megrendelést idejében kielégítettek. Az építők például több lakóház építését vagy tatarozását fejezték be a szerződésekben meghatározott időpont előtt. Jól dolgoztak a festők is.

A kisipari szövetkezet tagjai a kereskedelem rendelésére több termék sorozatgyártását is vállalták. Kályhacsempék ezreit, több mint 200 négyzetméter kézi szövésű bolyhozott gyapjúszőnyeget, betonelemek százait szállították le a kereskedelemnek. Árucikkeik kereseltek, ami arra vall, hogy minőségük kifogástalan. Ezt egyébként igazolja az is, hogy egyetlen reklamáció sem érkezett címükre az idén, amellett, hogy tervüket e téren kétszeresen teljesítették.

A nagylaki szövetkezők elhatározása nyomán komoly lépéseket tettek a nagyobb aradi gyárakkal való kooperáció terén. A női szabóságon például az Aradeanca vállalatban készült sok ezer játékbaba számára gyártanak parányi ruhákat. S amint egyre nagyobb gyakorlatra tesznek szert, a megrendelések volumene is növekszik.

Külön kell szólnunk az elektromechanikai részleg dolgozóinak munkájáról. Olyannyira hozzáértő, ügyes emberek, hogy hírük már bejárta az egész megyét. Több városból és faluból kaptak megrendelést villanymotorok tekercselésére, háztartásbeli gépek és felszerelések javítására. Szinte nincs is olyan elektromos erőgép, amelynek javításához, felújításához ne értenének. S a tekercseléshez szükséges elektromos huzalféleségeket is beszerezték.

A tervezettnél nagyobb méreteket öltött a nagylaki Ferocar kisipari szövetkezet fejlődése egy év alatt és perspektívái is sokat ígérőek. A jó anyagi ellátás, valamint a szövetkezők szakmai képzettségének gyarapítása s az eddigi eredmények oda vezettek, hogy a közgyűlésen határozatba foglalhatták: a nagylaki szövetkezők is négy és fél év alatt teljesítik az ötéves tervet!

TÓTH SÁNDOR

Szerződés vagy szemfényvesztés?

Köztudott, hogy bármilyen szerződés amelyben két fél egymás iránt valamit vállal, mindkét félre nézve egyformán érvényes és kötelező. És most egy olyan esetről szólunk amelyet csak az egyik fél tartott be, a másik nem. Ez a másik fél a Deservirea kisipari szövetkezet, mely igen nehezen eleget vállalt kötelezettségeinek. De ne vágjunk a dolgok elébe. Hallgassuk vissza a magnószalagot, amely Chambre Adalbert elnökkel folytatott beszélgetésünket rögzíti.

— Van-e sok megrendelésük?

— Van, különösen ami a magánérítkezéseket illeti. Sajnos, ezen a téren munkaerőhiánnyal küszködünk, így csak nagy nehezen tudunk helytállni.

— Milyen mértékben teljesítették a lakossággal kötött szerződéseket?

— Az igazság az, hogy amikor márciusban átvettem a szövetkezet vezetését, számos olyan megrendelést találtam, amelyet még a múlt évben vettünk fel. Ezeknek elsőséget biztosítottunk vagy biztosítunk.

— Mikor volt pihenőszabadságon?

— A múlt hónapban.

— Mire emlékezteti ez a név: Butnaru Ilie.

— Megígérjük, hogy augusztus végén, szeptember elején eleget teszünk szerződésben vállalt kötelezettségeinknek.

(Butnaru Ilie, még tavaly novemberben befizetett a szövetkezetnek 8 000 lejt, amely a házjavítás árának egy része. Tavaly novembertől ez év szeptember 13-ig felé sem néztek.)

— Mi az arány a megrendelés és az elvégzett munka között?

— Elég jól állunk, ami a lakossággal és a szocialista szektorral nyújtott szolgáltatást illeti.

— A lakosságnak?

— Ami a különböző vezetékszerelést illeti, nincs hiba...

— De itt van előttünk a fenti példa.

— ... az építkezésnél, különösen a kőművesmunkánál valamivel rosszabb a helyzet. Kapacitásunk valamivel kisebb az igényeseknél. Mint már említettem, munkaerőhiányunk van. Ezenkívül nincs elegendő mennyiségű anyagunk sem. Például egy gramm cement sincs a raktárban.

— Pillanatnyilag nincs. De egész évben nem volt?

— De volt.

— Akkor mégis mi az oka annak, hogy évekig húzódik egy-egy megrendelés kivitelezése?

— Nem fordul elő ilyen helyzet. Nagy vonalakban azokat a munkálatokat, amelyeket megkezdünk, el is végezzük egy-kétnapos, vagy hetes késéssel, mivel javítás közben előre nem látott dolgok adódhatnak elő.

— Konkrétan: milyen mértékben tettek eleget a szerződéseknek?

— Az év elejétől, mostanáig mintegy 2 800 megrendelést kaptunk. Nagyvonalakban el is végeztünk vagy megkezdtünk mintegy 2 500-at.

— A tél beálltáig a megkezdetteket befejezik?

Egy részük a szerződés értelmében 1973-ba nyúlik, míg a többit év végéig befejezzük.

— Mit tesznek az operativitás fokozása érdekében?

— Akciótervet készítettünk, amelynek alapján dolgozunk. Igaz, még vannak itt-ott kisebb-nagyobb hiányosságok. Például, augusztusban, amikor szabadságon voltam, más hónapokhoz viszonyítva, az a terv csak 76—77 százalékban teljesült.

— Ez azt jelenti, ha a vezető nincs itt, nem teljesítik a tervet?

— Nem erre gondoltam, hanem, hogy a szabadságok befolyásolják a terv teljesítését.

— Mit ígér Butnaru Ilienek, aki szerződést kötött önökkel?

— Az elmúlt napokban volt nálam és megígérem, hogy szeptemberben megkezdjük a munkálatokat.

— Megkezdeni, megkezdik. De mikor fejezik be?

— Kiszáll 3—4 ember, hozzákezdenek és ... befejezik.

— Egy év múlva?

— Nem. Még az idén.

— Ő tavaly fizette ki az önök által kért összeget.

— Igaz, de nem ő az egyedüli.

— Miért?

— Tavaly nagymennyiségű munkát vállaltak le, anélkül, hogy szem előtt tartották volna kapacitásunkat. Már csak háromnégy nagyobb munkánk van és ezeket is szeptember folyamán elvégezzük.

— De mi történik azokkal, amelyeket az idén szerződtek le?

— Egy részét elvégeztük.

— Ha a munkaerő nagy részét a tavalyi szerződésben vállaltak köré összpontosítják, akkor az idei marad jövőre?

— Nem. Április óta 1972-re nem szerződtünk...

(Butnaru Ilie szeptember 15-én újból felkereste a Deservirea kisipari szövetkezetet, mivel nem tartották be adott szavukat. Ott nagyon hidegen fogadták, éppen csak hogy ki nem dobták, amiért az újsághoz mert fordulni. Sajnáljuk, hogy a heves vitánál nem lehettünk ott magnetofonunkkal. Mindenesetre kiderült, — egy év után, — hogy a Deservirea által készített költségvetés nem jó. (!) S arra kérték, írjon alá egy nyilatkozatot, hogy ha javítás után esetleg összedül a ház, ő vállalja a felelősséget. (?!)

Ezek után úgy tűnik, hogy a szóban forgó szerződés csupán szemfényvesztésül szolgál. Köznyelven szólva az embereket félrevezetik. Kissé hivatalosabban: szerződésszegést követnek el. A Deservirea kisipari szövetkezetnél úgy látszik, aláírnak megállapodásokat, anélkül, hogy a vállalt kötelezettség teljesítésére komolyan gondolnának).

Habár még elhangzott néhány kérdés és felelet, de itt kikapcsoljuk a magnót. A továbbiakban is csak igazolások sora, a hibák leplezése. Meddig?

KOVÁCS SÁNDOR

A művelődési otthonok a szocialista erkölcs nevelése és a népművelés szolgálatában

A kulturális-nevelő tevékenységnek a párt irányította politikai nevelő-munka szerves részeként a szocialista társadalom emberének sokoldalú fejlődéséhez, honpolgári, etikai gondolkodásának marxista alapokon nyugvó életszemléletének kialakításához kell hozzájárulnia. Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Párt Országos Konferenciáján így fogalmazott: **„Azon kell munkálkodnunk, hogy sokoldalú ismeretekkel rendelkező embert neveljünk, aki képes megérteni, helyesen értelmezni és felhasználni a társadalmi fejlődés objektív törvényeit a társadalmi haladás minden egyes szakaszában, s eltökélten munkálkodni a világ forradalmi átalakításán".**

A jelenkor követelményeinek színvonalán álló széles körű és intenzív kulturális-nevelő munka a művelődési házak és otthonok időszerű feladata. Ám tevékenységük csak akkor válhat eredményessé, ha valamennyi nevelési tényezőt mozgósítani tudnak a közös cél érdekében. A sablonos, korszerűtlen, formális jellegű rendezvények kiküszöbölésével, a sajátos helyi feltételekhez alkalmazkodó, az igényekkel számot tartó akciók napirendre tűzésével valamennyi közművelődési intézmény kedvező munkalégkört alakíthat ki és sajátos eszközeivel járulhat hozzá a hatékony kulturális-politikai nevelő munkához. Elsősorban a rendezvények tömegjellegének a biztosítása lényeges feladat. A művelődési otthon az a szellemi fórum, amely a helység lakóinak legszélesebb rétegét átfogja. A rendezvények népszerűségét, hatékonyságát pedig körültekintő megszervezésük, érdekes tartalmuk biztosítja.

A tudományos világ- és életszemlélet kialakítása, pártunk politikájának alapos megismerése, a helység kulturális hagyományainak felelevenítése gazdag ihletforrást lehet a művelődési, nevelési tömegmunkának.

Ankétunkban arra kerestünk választ, hogy a megyei művelődési házak, otthonok miként tesznek eleget az említett követelményeknek.

A művelődési otthon — információs forrás

Milyen szerepet vállal a művelődési otthon az emberek tájékoztatásában?

A kulturális tevékenység ismeretgazdagító jellege eltér a szokványos információs eszközökétől (rádió, tévé, sajtó). Sajátos lehetőségeivel az információk rendszerezéséhez, elmélyítéséhez, marxista értelmezéséhez járul hozzá. Ezt a szerepet töltik be a különböző előadások, politikai tájékoztatók, aki tud, nyer versenyek, könyvrecenziók, a népi egyetem. Sajnos, művelődési tevékenység éppen az információ-elmélyítés gazdag lehetőségeit használja fel elég ritkán. Itt mutatkozik meg legnyilvánvalóbban az ötletszegénység a régi „bevált" formákhoz való ragaszkodás. Sok esetben az előadások egyszerű felolvasássá „degradálódnak" témájuk nem kapcsolódik szorosan a hallgatóság eleven életi-gyakorlati ismereteihez. Sajnos, még elég ritka a olyan jól megszervezett felusi vagy kisvárosi népi egyetem, mint a gyoroki illetve az ineui, amelyek érdekes előadásaikkal népes hallgatóságot alakítottak ki. Ineuban elsősorban az igényekhez igazodó gyakorlati körök. Gyorokon a magyar nyelvű Kultúra és civilizáció sorozat rangos előadói jelentették a garanciát. Ineuban megkezdődtek a beiratkozások a népi egyetem idei gép- és gyorsírói tanfolyamára, a rádióamatőr, a műkészítő stb. szakkörökre. Nem így Pécskán, ahol a művelődési otthon nem találta meg a megfelelő eszközöket a szabadegyetem kurzusainak népszerűsítésére. Itt a legsürgősebben meg kell találni azt az előadásformát, amely érdeklődésre, népszerűségre tarthat számot. A népi egyetem kurzusai éppen azáltal emelkednek az információközlés, ismeretgyarapítás magasabb eszközeivé, hogy alkalmazkodni tudnak a legújabb feltételekhez, lépést tartanak a gyorsuló idővel. Petescu Doru, a művelődési otthon igazgatója a pécskai értelmiség „közönyére" panaszkodott. „Lemondtunk az elméleti előadásokról, bár szerintem ezekre szükség van és megpróbáltuk gyakorlati autószerelői tanfolyammal. Nagyon gyenge volt a látogatottsága, eredményességéről aligha beszélhetek".

Úgy véljük, Pécskán abban hibáztak, hogy nem találták meg a társadalmi és tömegszervezetekkel való együttműködés útját. Ez annál is meglepőbb, mivel a község műkedvelői a megye legjobbjai közé tartoznak. Pécskán tehát éppen a művelődési munka tájékoztató-nevelő jellegét kell

A megye több közművelődési intézményében a novemberi pártplenárison és az Országos Konferencián jóváhagyott program alapján szervezték meg a politikai-ideológiai ismeretek elmélyítését célzó akciókat. Kürtösön, Chisineu Crișen, Ineuban, bizonyos mértékben Nagylakon változatos formákat találtak a gazdasági és a társadalmi élet területén elért hazai sikerek népszerűsítésére. A hosszú unalmas felolvasásokat közvetlen, beszélgetésszerű előadásokkal helyettesítették, ahol feloldott hangulatban többen bekapcsolódtak az érdekes vitába, disputába.

Politikai-etikai nevelés

A kulturális-nevelő munka másik fontos célkitűzése a szocialista etika és méltányosság normáinak ismertetése, gyakorlatba ültetésük biztosítása. Az Országos Pártkonferencián kidolgozott programtervezet megvitatása jó lehetőséget biztosít a kulturális munkának mindennapi életünk kérdéseivel való összekapcsolására. Az esetek többségében a művelődési otthonok ez irányú akcióikat a KISZ-szervezettel együttesen rendezik meg, hiszen az ifjúság politikai-erkölcsi arculatának kialakítása, a kulturális munkának is feladata. A kürtösi művelődési ház szeptemberi munkatervében több ilyen célzatú akció szerepel. Előadások **A közvagyon védelme — hazafias feladat, Mit jelent kommunistának lenni** címmel; kerekasztal-megbeszélés a CER műhelyekben: **Hogyan dolgozunk** címmel, melyet a KISZ-szel és a városi nőbizottsággal együtt rendeznek stb. De az ifjúsági délutánokon, táncestéken elhangzó rövid ismeretek, a civilizált magatartást népszerűsítő vetélkedők is hasznos célt szolgálnak. Sajnos, a meglátogatott művelődési otthonok egyikében sem számoltak be helyi kezdeményezésnek teret adó eredeti akcióról. Több leleményességre változatosabb rendezvényekre van tehát szükség!

Repertoár-gondok

A műkedvelő együttesek repertoárjának összeállítása nem lehet véletlenszerű. A helyi népszokások ápolása, a szülőföld szeretete, a műkedvelők általános műveltségének gazdagítása, csupán néhány kritérium, melyet számolni kell a dalok, táncok, szindarabok kiválasztásánál.

A novemberi pártplenáris határozatainak szellemében a művelődési otthonok együtteseinek repertoárja jelentősen megváltozott. A legjobb eredményeket a megyei kórusmozgalomban érték el. Az országos hírű buttyini, birchiși siriai énekkarok sikerén felbelkesülve Nagyszintyén, Halmágyon, Dieci-en és Zerinden — e helységekben hagyományai voltak a karéneklésnek — újraszervezték az énekkarokat. Ehhez persze olyan lelkes emberekre volt szükség, mint **Tudor Antoniu**, aki noha aradi lakos, egyidejűleg három énekkarral is foglalkozott, vagy a zerindi **Kovács Sándor**. Nagyszintyén hazafias, Zerinden elsősorban helyi népdalok szerepelnek a kórus műsorán. **A karéneklés a dolgozó művészi esztétikai neveléséhez járul hozzá, elmélyíti hazafias érzéseiket, erősíti forradalmi tudatukat.**

Sajnos, a nyári hónapok a színjátszók tevékenységének szinte teljes pihenőszabadságát jelentik. Az aktív együttesek pedig — kevés kivétellel — ragaszkodnak a háromfelvonásos, egész estét betöltő előadásokhoz. Ez két szempontból is hátrányos. Előadásaikon a műkedvelők vagy a műsoron lévő színdarabot mutatják be, vagy a táncosok, énekesek, agitációs brigád műsorát. A kettő együtt, ugyanis túlságosan losszá fárasztó. Ezenkívül sok amatőr együttes erejét meghaladja a választott színdarab. A nagylélegzetű, sok szereplőt foglalkoztató mű bemutatásán előkészítése hosszú heteket, hónapokat igényel. Ez idő alatt egyfelvonásosokkal, rövid jelenetekkel többször is jelentkezhetnének. Példaként említenénk Nagylakot, ahol állandó jelleggel két szlovák nyelvű színjátszó csoport működik. A Franyó Pál irányította színjátszók évente 2—3 bemutatót tartanak. Rudolf Kazik szlovák író Verona című négyfelvonásos drámája népi ihletésű nevelő jellegű színdarab. Szép sikere is volt az előadásnak, de ennyiszer lehetett ezt Nagylakon eljátszani? A Roharik György vezette színjátszók műsorán is háromfelvonásos szerepel. Egész évi szorgalmas és dicséretes műkedvelő munkájuk gyümölcse mindössze néhány előadás! Hasonló a helyzet Zerinden, Üzsimándon, Majláton, Pankotán.

Kézenfekvő tehát, hogy a művelődési otthonok vezetőségének nagyobb gondot kell fordítaniuk az együttesek repertoárjának összeállítására. A bemutatásra kerülő színdarabok nevelői jellegén túl, színvonalukat lehetőségeik, hatékonyságuk, gyakorlati hasznosságuk sem elhanyagolható szempont.

★

Konklúzióként csak annyit: a művelődési otthonok feladatairól nem véletlenül írunk most szeptember derekán. Felmérésünk a művelődési élet egy viszonylagos „nyári hibernáció" időszakát tükrözi. Ezért csak néhány művelődési otthonban észlelt tapasztalatainkat általánosítottuk.

PUSKEI PÉTER

Papír – papiros

Egy aradi olvasónk a címül írt azonos jelentésű szavak alakváltozatainak helyesírása kapcsán eredetükre nézve is szeretne felvilágosítást kapni. A kérdés indokolt. A két alakváltozat rövid, illetve hosszú í-s jelölése mögött ugyanis érdekes és átfogó jellegű etimológiai (szószármazási) okok rejlik.

Az egyes nyelvek közötti kölcsönhatás — mint ismeretes — legerőteljesebben a szókincsben nyilvánul meg. Ez lehet közvetlen népi érintkezésen alapuló (és ez a gyakoribb), de arra is számos példát idézhetünk, amikor az átvétel közvetett: a tudomány, az oktatás, a könyvműveltség szintjén történik. Közvetlen népi érintkezés, huzamosabb együttélés útján kerültek be például a magyar nyelv szókincsébe a bolgár-török, szláv, a német, az oszmán-török, a román stb. szavak. Közvetett művelődéstörténeti okokra vezethetők vissza a magyar nyelvben meglévő ógörög, latin, arab stb. eredetű szavak is.

A magyarság ugyanis az említett nyelveken beszélő népekkel közvetlen kapcsolatban nyilván nem volt.

Mind a népi érintkezésen, mind a művelődési élet legkülönfélébb csatornáin kölcsönzött szavak között szép számmal találunk olyanokat, amelyeket egyazon nyelvből (esetleg ennek különböző nyelvjárásaiból) vettünk ugyan át, de más-más időben, esetleg egy másik nyelv közvetítésével. Az ilyen jelenséget a nyelvtudományban **kettős átvételnek** vagy **közvetett szókölcsönzésnek** nevezik.

Lássunk előbb néhány példát a kettős átvételekre. Valamely szláv nyelvből kölcsönöztük a **donga** és a **duga** (vö. dugába dől) szavakat. A **donga** alakváltozatot korábban, a XI. század előtt vettük át, tehát még akkor, amikor az átadó szláv nyelvben bizonyos szavakban megvoltak a nazálisok (m, n, ny); a **duga** alakváltozatot viszont később, a XI. század után, amikor az átadó nyelvben már nazális (n) nélkül hangzott. Hasonlóképpen azonos átadó nyelvbeli tőre vezethető vissza még a **korong — kuruzsol**, a nyelvjárási **ponk** — irodalmi nyelvi **pók**, a **munka** és ennek régi, ma már kihalt **múka** változata, valamint az ugyancsak kihalt **menszáros** alak mellett a mai **mészáros** stb.

A papiros — papír, a trónus — trón, a krokodilus — krokodil alakváltozatok az olyan kettős átvételekre jó példák, amelyekre az jellemző, hogy az **-os, -us** végződésűek a latinból kerültek be a magyarba viszonylag régen, míg a rövidebb alakváltozatok, a **papír, a trón, a krokodil** újabb kori (XIX. századi) német közvetítéssel (vö. német Papier, Thron, Krokodil).

Ez tehát a magyarázat arra, hogy a papír szóban hosszú í-t írunk a papirosban pedig rövidet.

VÖÖ ISTVÁN

NYELVMŰVELŐ

Beszéljünk a tanulók irodalmi köréről

Az elmúlt hét eseményei — a pedagógusok tanácskozásai, az 1972—1973-as tanévnyitó ünnepségei — felkínálják a témát: beszéljünk a tanulók irodalmi köreiről. Még egyszer, s ahányszor szükséges, tegyük szóvá, hogy — tisztelet a kivételnek — kevés iskolában pezseg ezen a téren figyelemre méltó buzgalom. S ha már elmaradásról kezdtük, kutassuk az okokat. Közülük is elsőként az irodalmi körök megszervezésének hibás szemléletéből eredő formalizmust említsük. A sokévi tapasztalat azt mutatja, hogy az irodalomköri ülések vészesen hasonlítanak az irodalmi órákra. A tankönyv- és jegyzetízű referátumok, melyeket a kijelölt tanulók a másoló borotától lélektelen szorgalmával előadnak össze, vajmi kevés érdeklődésre számíthatnak kollégáik körében. És mégis ezek a szürke „tárgyi életrajzok és munkásságok" ismertetői elmaradhatatlanok, úgy látszik, semmivel sem helyettesíthetők, sőt fő műsorszámként szerepelnek. Vajon az irodalmi leckék szó szerinti ismétlése, a tárkeszajkózása elősegíti-e az irodalomtörténeti ismeretek elmélyítését, vagy a szépirodalom megszerettetését? Sokkal alkalmasabb erre a kori sajátosságoknak megfelelő irodalmi törvényszerű vetélkedő, játék, vizsgálat és gondolkodást tágító szabad vita. Sajnos, éppen ezek, a tanulók érdeklődését, kíváncsiságát felkeltő műsorok hiányoznak, és mindkevesebb az önálló, saját írást bemutató, megvitatásra bocsátó vagy az irodalmi pályázat nyerteseit díjazó irodalomköri ülés. Csodálkozzunk, hogy iskolai folyóirataink eredeti irodalmi anyaga olyan vékonypénzű, s az irodalmi olimpiászok győztesei között feltűnően kevés az aradi diák neve? Nem igaz, hogy az Arad megyei iskolákat elkerüli a múzsa! Az új tanévben, melynek küszöbét most lépjük át, tegyük előlről az irodalmi körök megszervezését. Kezdjük előlről az országos irodalmi lapok olvasótáborának toborzását, hiszen az élő, eleven kortárs irodalmi közvetítő áramkörébe való bekapcsolódás nélkül légüres térben mozog az önképzőköri munka. A könyv nemzetközi évének felhívása, a „Könyvet mindenkinek" a legelkésettebb községbeli és falusi tollforgatók kiválasztott seregében echózik. A szép szó, igaz úgy kiváltotta lelkesedést a jó tanár vigyázza és neveli, mint kertész a kipattant rügyet, hogy tehetség és szándék megérlelje gazdag gyümölcseit. Ki kell vezetnünk az ismeretlenség homályából ezeket az ifjú tollforgató tehetségeinket!

(mózer)

Hétvégi jegyzetlapok

Móricz Zsigmond*)

Hol volt, hol nem volt, egy kisdiák Aradon járt...

Az a kisdiák, ha a tükör meg nem hazudtolná, én lettem volna. A tükör azonban, mint koronatanú, ellentmond. A tükörrel nekem világéletemben sok harcom volt. Ha kicsi fiú koromban bele találtam pillantani az édesanyám nyitva hagyott fiókos tükrébe, akkor ő úgy megijedt ezen a hiúságomon, mintha mindjárt az ördög markában látott volna. El is ijesztett tőle úgy hogy egész a legutóbbi időkig férfias komorságnak, s komor önuralomnak tartottam, hogy a hivalkodásnak ebbe a szerszámába ne kacsintgassak. Most pedig, ha havasodó fejjel elém kerül a leányaim szobájában álló nagy tükör, véletlenül belebámulok: a leányok lesnek meg, s kacagnak felettébb az apjuk hiúságán

De hiába is keresem ebben a különös varázsszerben azt a kisdiákot, aki 1838-ban Aradra indult a kerületi tornavizsgára, a kisújszállási gimnázium tornászcsapatával. A tükör kiforgatott minden vonást és minden emléket. Talán a szem egyetlen, amiben vélek valami ismeretséget az emlékezettel.

Mondjuk tehát: Nyilas Misi.

Nyilas Misi már nagy fiú ebben a kisdiákkorban, hatodik gimnazista. Már túl volt mindenen s előtte volt mindennek. Kemény Zsigmond Gyulai Pálját olvasta, s Jókait félretette. Már filozófiai tanulmányokkal foglalkozott Büchner: Erő és anyagját együtt ette Schopenhauerrel, mint kenyeret a szalonnával. Nyilas Misi ebben az időben olyan nagy úr volt, amilyen soha se azelőtt, se azután: bátyja a gimnázium igazgatója volt, s így ő hallotta meg legelőször, hogy az iskola kerületi tornaversenyre megy Aradra.

Nyilas Misi éppen összeütközésben volt a lélek és a test küzdelmében: közelharcot vívott benne a gondolat, hogy melyik sereg katonájának esküdjék fel örökre. A tornaverseny ideálja azonban nagyot lódított a testkultusz terén, főleg azért, mert kilátásba helyeztetett, hogy egy nagyvárost sikerül meglátogatnia: a híres neves, nevezetes Aradot. Így Nyilas Misi megemlékezett arról, hogy valami 300 pontja van a tornaban, húzódásból a nyújtón, emelésből a korláton és sarkalásból. Bizonyos műveleteknél szintén nem marad szégyenben, s a tornagyakorlatoknál, bár olyan rémítő kunsztokra, mint a nagy halál, álmában sem gondol. Talán, talán el lehetne érni, hogy bekerüljön a válogatottba.

A verseny az iskolai év végén volt, mikor már itt voltak a jó meleg nyári napok. Nyilas Misi megkapta a vadonatúj búzavirágkék tornainget, s vékony kis alakján virított a választott vitézek dresszse a többi tizenkét fiú közt, akiket az iskola szűkös anyagi viszonyai mellett kieresztettek, hogy szerezzenek hát dicsőséget a gimnázium fiatal nevének. Még akkor csak néhány éve volt nyolcosztályos az iskola, ráfért egy kis hősi hírnév.

*

Nyilas Misi határtalan büszkeséget érzett mikor új cipőjében érte az aradi kövezetet az állomástól a reáliskoláig, ahol el voltak szállásolva. Különösen arra volt büszke, hogy volt az iskolának egy ragyogó réztrombitája és egy olyan kürtöse, amilyen kettő sem akadt a nagy tumultusban. Az aradi utcák úgy harsogtak a kisújszállási trombita zengésétől, hogy Nyilas Misi dagadó szívvel érezte a dicsőséget.

Sötét volt, amikorra beértek a szálláshelyre. Óriási tömeg, ezer diák nyüzsgött, mint a hangyatábor. Roppant teremben megkapták a maguk tizenkét ágyát, egy sarokban száz ágy között, s elhelyezték kis felszerelésüket, s akkor mentek vacsorázni. Szédületes látvány. Csupa egykorú fiúk, egészségesek tiszták, vídámak. Idegenek egymás nyakába ugrottak, s első pillantásra örök szeremmel hűséget esküdtek.

Különös, különös emlék.

Nyilas Misi egy Héder Jani nevű vékony, szelíd arcú diákkal csókolózott össze. Első fiú, akit vad szeretettel magához ölelt, s mindjárt féltékeny is lett rá, hogy ez az egy, akit nyert, el ne váljon tőle, meg ne ismerkedjen mással és kizárólagosan csak az ő barátja legyen és maradjon.

*

Héder Jani ott is maradt, s a két fiú azonnal a leghevesebb vitába bocsátkozott Büchnerről. A Föld létrejötte kötötte össze őket. Nyilas Misi büszke volt, hogy ő az olvasottabb, s Héder Jani csak magától s magából vett érvekkel tud replikázni. Neki rendelkezésére állott az egész Büchner, összes tudományával: neki a kisujjában volt a világ teremtésének minden csinja-binja... Annál jobban szerette ezt a sápadt, kellemes fiút, s csaknem elsírta magát, amikor annak el kellett mennie, s megkezdődött az orgia.

Mert mikor a rengeteg vidéki diák magában maradt, valósággal orgia kezdődött. Mindig vannak diákok, akiknek a zsebe tele borospálackal, s a bor úgy felvídítja a szívet, hogy tombol benne az öröm. Furcsa nótákat daloltak, furcsa dallam és furcsa szöveg. Nyilas Misi roppant helyeselte a magas minisztérium bölcsességét, hogy kerületi diákversenyt rendeznek, ahol furcsa kottákra furcsa betűket taktusolnak a diákok. Boszorkány éjszaka volt. Nyilas Misi azt hitte, hogy egészen új világba került, s mikor éjfél tájon elcsöndesedett a terem és a hatalmas iskolaépület átszenderült egy életen túli álomvilágba, s azzal aludt el, hogy nagy napokat él: lelki barátot szerzett és része van az ifjú generáció nagy életében. Mielőtt elaludt, még megtapogatta a lábaujját. Jobb lábon hólyagot talált az új cipőtől, de meg volt győződve, hogy ennyi áldozatot megér a csodálatos este.

Másnap reggel, ahogy felébredt, rendbeszedte magát és álmosan, gyűrötten felöltözött: mihelyt kilépett a folyosóra, már ott volt a drága Héder Jani. Ilyen boldogság, ilyen barátság: egy pillanat múlva már ott folytatták, ahol tegnap este abbahagyták: a világ teremtése kozmikus voltánál.

Csak egyetlen kis hiba volt, az, hogy a tegnapi vízhólyag a cipőben nem felejtette el a maga baját, s fájt minden lépésnél.

De mi volt ez ahhoz képest, amit a Héder Janival való vita és szerelem nyújtott. A két fiú egész nap együtt volt. Bejárták a roppant várost, mert Arad Kisújszálláshoz képest úgy tűnt fel, mint a kultúrának valóságos metropolisa.

Rögtön ebéd után hatalmas hőségben indult a diákság felvonulása. Valahol irtóztató távolságban volt a tornatér, ahol is a nemes erőknek meg kellett küzdeniük. A masírozás alatt Nyilas Misi halálos rettegésbe merült. Vészhírek jártak: az aradi diákokat kocsin viszik ki, mesélték a jólértesültek, már a versenyzőket, s minden díjat az aradiak fognak zsebrevágni. Nyilas Misi komoran, elkeseredve hallotta a pletykákat, s szívta a fogát, mert a lába az új cipőben egyre véresebb és egyre fájdalmasabb lett. Ő két tételre volt benevezve: kötélmászásban otthon harmadik lett, s ebben ugyan biztos volt, hogy Rásó Géza, az otthoni barátja, itt is első lesz, ő maga e téren minden díjról lemondott; ellenben a százméteres gyorsfutásra nagyon számított, hogy legalábbis a bronzérmet megnyeri. De mi lesz a lábával: mikor ott kellett állni, ácsorogni, tehetetlenül a rendgyakorlatok után, kétségbeesés fogta el. Már lépni is alig bírt és Szabó Karcsi, a tornatanár rá is szólott, hogy „húzd ki magad". A huzakodással nem lett volna baj, de a lába bokában halottra volt sebezve. Evvel a cipővel verseny nincs.

Rettenetes sokáig kellett állni egy helyben, míg végre sor került rá...

Az első lépésnél, nem a futásnál, a kiállásnál csak elsikoltotta magát. Szabó Karcsi tömpe fekete bajuszával rámorgott: „mi az?" Csak most látta, hogy egy katonája kockán forog.

Biza ki kellett állani a sorból, s leülni a szétgázolt fűvön, levetni a cipőt. Mindenki elszörnyedt az óriási seben, s abban a pillanatban kiparancsoltatott a hősök közül, s lett nyavalyás maródi.

Így ülve nézte végig a híres versenyt. Rásó Géza csakugyan második lett a kötélmászásban, s harmadik a futásban. Egy kis ezüstöt és egy bronzérmet kapott: ez volt Kisújszállás összes zsákmánya ezen a napon.

Nyilas Misi ámulva látta, hogy a szarvasi diákok, mintha mind ördögfiak lettek volna, mindent összeharácsoltak. Leverték a debrecenieket, az aradiakat, a legtöbbet ők vitték el.

Már ő nem bánta. Ő már csak azon gyötrődött, hogy kell az új cipőben a nagyversenyt megvívni: hazagyalogolni... Szó szerint gyalog ment haza, fél cipőben, a másik felét a kezében cipelve.

Nem is maradt neki más öröme, csak az, hogy Héder Jani azért kitartott mellette, s míg csak Aradon voltak, mindig párban maradtak s a világ teremtésének titkát szerencsésen kompromisszummal oldották meg.

Nyilas Misiben a szerelem azonban még a nyáron is eltartott. Tüzes, vad leveleket írt Héder Janinak, míg egyszer csak azt a választ kapta az aradi fiútól, hogy: „Én a leveledet még magamban is pirulva olvasom. Írj nekem olyan leveleket, amiket az édesanyámnak is megmutathatok".

Evvel befejeződött az aradi tornaverseny, hogy egy életen keresztül ott maradjon szegény Nyilas Misi lelkében a zúzódás, hogy tehát a legjobb lelki barát előtt sem tárhatja fel az ember a legőszintébb érzéseit s gondolatait. A világ teremtését meg lehet kompromisszummal oldani, de az élet nagy kérdéseit nem.

Itt tátong az emberek lelke közt számtalan roppant szakadék, amiket nem lehet betömni mással, csak a léleknek saját orvosszerével. Az új cipő szakította seb begyógyult, a lélek csalódása soha. Miért is nem s hogyan is nem értik meg egymást az emberek?

Ez a zsongó seb örökre megmaradt.

Móricz Zsigmond ezt az emlékeztető cikkét 1935-ben írta, az Aradi Közlöny ötvenéves évfordulójára kiadott ünnepi számba. A Móricz-kutatás 1947-ig nem ismerte. Jelen sorok írója akkor fedezte fel. Így nem tud a cikkről Kozocsa Sándor kitűnő Móricz-bibliográfiája (1952) sem. Czine Mihály Móricz Zsigmond útja a forradalmakig (1960) c. jelentős monográfiájában nem tud az író aradi időzéséről. (A cikk felfedezője, Czine figyelmét, 1955-ben fölhívta a nagyjelentőségű írásra.)

Móricz „aradi barátja". Héder János, műszaki dolgozó volt és 1959-ben hunyt el. Hagyatékában semmi nem maradt az ifjúkori levelekből. A cikkről bátran elmondhatjuk, hogy a Nyilas Misi-probléma egyik kulcsa.

FICZAY DÉNES

---

*) **A szerk. megj.: Szeptember elején volt 30 éve, hogy Móricz Zsigmond elhunyt. Aradi cikkének újraközlésével emlékének adózunk.**

Megnyílt a Békés megyei festőművészek aradi kiállítása

Az Arad és Békés megye (Magyar NK) közötti kulturális cserék keretében tegnap délután a Megyei Múzeum termeiben megnyílt a Békés megyei festőművészek második aradi tárlata amelyen tizennyolc művész 65 munkája szerepel.

Az ünnepélyes megnyitón jelen voltak: Nagy János elvtárs, a Békés megyei Tanács elnökhelyettese, Komlódi László elvtárs, az Arad megyei néptanács alelnöke, valamint Arad és Békés megye számos közéleti és kulturális személyisége, művészek.

A kiállítást Martin Aurel elvtárs, az Arad megyei Szocialista Nevelési és Művelődési Bizottság elnöke nyitotta meg, majd Kocsik József elvtárs, a Magyar Nemzetiségű Dolgozók Arad megyei Tanácsának elnöke üdvözölte a megjelenteket. A vendégek részéről Gácser József elvtárs méltatta az Arad és Békés megye között kialakult kulturális kapcsolatok jelentőségét.

Előzetes filmkockák

„San Peckinpach filmje — ballada. Grandiózus és egyúttal nevetséges emberi ének, egy olyan ember története, akit gyengeségei és becsületessége legendás hőssé avat" — írta a **Cable Houge balladájáról** az egyik kritikus 1970-ben, a film bemutatásakor. Mélyen emberi, megrázó történetet láthat a néző, végig követve Cable Houge, a társaitól kirabolt, a pusztaságban magára hagyott hős életéért vívott küzdelmét, megmeneküléséért, szerelmét, bosszúállását és végül halálát, amely az életforma alkonyát, a Vadnyugat hősi korszakának végét is szimbolizálja.

A színes amerikai produkciót a Dacia moziban vetítik szeptember 18–24 között.

A Nagyváradi Állami Színház vendégjátéka

Kié a gyerek?

Megszoktuk már, hogy a nagyváradiak évadonként egy-egy zenés vígjátékot mutatnak be Aradon. Hiába, a zenés műfajnak nálunk is, akárcsak a „Pece parti Párizsban" népes a tábora. S ha jó vígjátékról van szó, ez nem is hiba. A pénteki két előadás „érdekességéhez" tartozott, hogy az egyik főszerepbe a megbetegedett Palóczy Frigyes helyett Belényi Ferenc ugrott be.

Margaret Mayo Elly Roman zenés bohózatát Aurel Storin dolgozta át. Tavalyelőtt az aradi színház is játszotta Bimbirică címmel, nem kisebb sikerrel. A Kié a gyerek? egészen könnyed hangvételű, sziporkázó humorú játék. Egyetlen mondata sem moralizáló, didaktikusan bántó; a finom irónia leheletkönnyedséggel szövi át az egész cselekményt. Bár az is igaz, hogy a bohózat megtekintése után a néző egy-egy jó poénen, kedves, fülbemászó dallamon kívül kevésre emlékezik vissza.

Pofonegyszerű történet: Tibi, a „menő" zeneszerző alaptalanul féltékenykedik feleségére, a csinos Nonára és pillanatnyi dühében elhagyja a családi tűzhelyt. Barátjuk, Bimbi, dalszövegíró, aki mellesleg ludas a félreértésben és Tibi távozása közös zenés játékuk sikerét kockáztatja, mindent megtesz, hogy a családi konfliktust elsímítsa. Az ötletek feleségétől, Babától származnak. Gyermeket kölcsönöznek, hogy az apaság öröme helyreállítsa a családi békét. Ez az ötlet aztán egész sor jellegzetesen vígjátéki szituáció forrása. Lehetetlen nem mulatni a bölcsődés bébiket visszakövetelő nevelőnők és a megrökönyödött apa szópárbaján, Baba elmésségén, szegény Bimbi — minden félreértés okozója — kétségbeesett vergődésén, hogy kimagyarázza a helyzetet.

A darab első jeleneteitől kezdve hullámzik a nevetéstől a nézőtér. **Farkas István** rendező élt is a lehetőségekkel, szabadjára engedte a színészek mókázó kedvét, de a jóízlés határát sehol nem lépi túl.

A nagyváradi társulat „érzi" ezt a műfajt, otthonosan mozog benne; szinte minden szerepre megvan az ideális színész. Ezúttal talán csak a dal-betétek előadása tűnt halványabbnak, különösen **Csiky Ibolyánál**, pedig ő énekesnőt játszott. (Kár, mert Elly Roman zenéje igazán nagyon szép.)

D. Halasi Erzsébet visszont vérbő humorral, temperamentummal alakította Babát. Ugyszintén **Cseke Sándor**, akinek Aradon „időszerűsített kiszólásai" azonban már modorossá váltak. A kiváló színésznek nincsen szüksége ilyen olcsó sikervadászásra! **Biluska Annamária** (Rézi) és a Tibi szerepében debütáló **Belényi Ferenc** is elemében volt.

„A zenés vígjátékban páratlanok a váradiak" — jegyezte meg egy néző.

Nem tudom, a társulat ezt elismerésként nyugtázza-e.

(puskel)

1972. szeptember 17., Vasárnap

Napkelte 5.57, napnyugta 18.22 órakor. Az évből eltelt 261 nap, hátra van még 105.

■ A kohászok napja

■ 1820-ban született Emile Augier, francia drámaíró

■ 1881-ben született George Bacovia, román költő

■ 1900-ban született Fónagy János, munkásmozgalmi harcos

Filmek

DACIA: Az agy (o—fr) (11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIÓ: A dalnok (r), Az agy (o—fr) (10.15, 12.30, 14.45, 17, 19.15 21.30). MUREŞUL: A szerelmi történeten túl (r) A Cheyennek ősze (am) (10, 14, 17, 20); IFJÚSÁGI: Rajzfilmek (10) Egy hang bejárta a világot (r) BD riadó' észültségben (r) (18, 20) És mégis létezik (sz) (14, 16); PROGRESUL (Ujarad): Rajzfilmek (10) Középkori román építészet (r); BD a hegyekben és a tengeren (r) (15, 17, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): Aragáz (r) Osceola (NDK) (9, 14.45, 17, 19.15); CFR (Grădiște): Az Arieș mentén (r) Száz dollárt a seriffnek (am) (15, 17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Ontarioi kalandok (fr); INEU: Az elveszett erdő (r); CHIŞINEU CRIŞ: A második év jegyesei (fr); NAGYLAK: Felszállás (r); KÜRTÖS: Kaktuszvirág (am); PANKOTA: Fivérek (r) SEBES: Bádogcsillag (am); SZENTANNA: Dél csillaga (am); PÉCSKA: Akkor valamennyit halálra ítéltem (r); ŞIRIA: A préri (fr); VINGA: Várakozás (r); BUTTYIN: Anna ezer napja (a).

HETFŐTŐL

DACIA: Cable Hoque balladája (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIÓ: Robin Hood (o) (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30); MUREŞUL: Kalandok a Fekete tengeren (r) (10, 14, 17, 20); IFJÚSÁGI: Tudor (r) (10, 15), A Szent bosszúja (a) (18, 20); PROGRESUL (Újarad): A kummerovi pogányok (NDK) (17, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): A neretvai ütközet (j) (18); CFR (Grădiște): A malinovkai eskiivő (sz) (17 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Vizsgálat az Excelsior hotelben (cs); INEU: A második év jegyesei (fr); CHIŞINEU CRIŞ: A fenyvesen túl (r); NAGYLAK: Napraforgó (sz—o); KÜRTÖS: Téves kapcsolás (r); PANKOTA: Lendület (NDK); SEBES: Bajaja herceg (cs); SZENTANNA: Az elveszett erdő (r); PÉCSKA: Zbruev káplár hét menyasszonya (sz); ŞIRIA: Sosem énekeltem apámnak (am); VINGA: Cermen (sz); BUTTYIN: Boldog, ki mint Ulisszesz (fr).

Múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei Múzeum naponta — hétfő kivételével — a látogatók rendelkezésére áll délelőtt 11 órától este 19 óráig. Megtekinthető az 1848—49-es forradalom múzeuma. Belépti-díj felnőtteknek 1 lej tanulóknak egyetemistáknak, katonáknak 0.50 lej.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, szeptember 17-én változó idő, jobbára felhős égbolttal. Helyi eső, zápores lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7 és 11, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 15 és 21 fok között váltakozik. Reggel helyi ködképződés.

Várható időjárás szeptember 18-án és 19-én: továbbra is változó, esőre hajló idő. A hőmérséklet lassan csökken.

Tájékoztató

Szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

Ineui újsághír

Néhány órát töltöttünk a napokban Ineun. Korán indultunk Aradról, s így a szokásos reggeli újságolvasás elmaradt, majd csak találunk útközben — vigasztaltuk magunkat. Mielőtt Ineuból tovább utaztunk volna, meg is próbálkoztunk a vásárlással. A város egyetlen újságárusbódéjában Vörös Lobogót kértünk. „Nincsen", hangzott a válasz, miután már a 30 banit is letettük. Csodálkozásunkra a következőket mondták: — Mindennap két darabot kapunk, s ezt rendszerint 10—20 perc alatt megveszik. Próbálják meg szemben, a dohányárudában, oda is szokott menni. Ott sem kaptunk. Esetébe Előrét kínáltak, abból naponta négy érkezik. A miértekre az volt a válasz, hogy nem fogy, nem olvassák, ezért nem is rendelnek. Mi átutazók azonban azt tapasztaltuk, hogy a kereslet jóval meghaladja a kínálatot. Ezért reméljük, hogy az elárusításra kerülő példányszámok növelését célzó javaslatunkat a helyi postahivatal vezetői nyomban figyelembe veszik.

MÉSZÁROS LÁSZLÓ levelező

Tévéműsor

Szeptember 17, vasárnap.

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pionírműsor. 10.00 Falumüsor. 11.10 Nagy előadóművészek Bucureşti-ben. 12.00 A haza védelmében. 12.30 Magyar nyelvű adás: Köztársaságunk, közös hazánk; A termelőerők fejlődése az ország minden táján – a jogegyenlőség anyagi alapja. Albert Sándornak, a magyar nemzetiségű dolgozók Brassó megyei tanácsa elnökének jegyzete; Tirgovişte — 1972. Emil Lungu dokumentumfilmje; Áriák és táncbetétek híres operettekből; A Jóbarát folyóirat iskolaközi verseny-előadása. 14.00 360 fokon. Rögbi: Grivita Roşie — Steaua. 15.25 Gheorghe Maftei, a tibucani-i mtsz otthonában. 15.40 Petre Munteanu tenorista énekel. 16.05 Lengyel tévéfilm. 16.30 Remus Teodorescu muzsikál. 16.40 Rajzfilmek. 16.55 Ştefan Iordache — lírai vallomások. 17.05 Humoralbum. 17.15 Suceaval látogatás. 18.15 Mirel Ilieşu dokumentumfilmje. 18.40 Civil — folytatásos film (IV. rész). 19.15 Hirdetések. 19.20 1001 este. 19.30 Hiradó: A nagy szocialista verseny hírei. 20.10 Ştefan Augustin-Doinaş saját verseiből olvas fel. 20.20 Dokumentumfilm. 20.30 Hajrá, franciák! — játékfilm. 21.55 Pompilia Stoian és Joe Curtis énekel. 22.30 Hiradó.

Szolgálatos gyógyszertár

Ma, vasárnap, holnap reggelig az Avram Iancu téren lévő 71-es számú gyógyszertár tart szolgálatot.

JÁTÉK

POSTALÁDA

E. Fodor, Arad. A Barbu Lăutaru utca közvilágításáról szóló észrevételét lapunk egyik soron következő Nyitott szemmel rovatában közöljük.

Antalffy Katalin, Arad. A tejellátással kapcsolatban kereste fel levelében szerkesztőségünket. Az Alimentara HKSZ igazgatóságánál személyesen foglalkoztunk ezzel a kérdéssel, de lapunkban szóvá tettük egyes tejtermékek tárolásának (joghurt) és minőségének (túrófélesége) kifogásolását is. Hozzátehetjük, hogy épülőfélben van a város korszerű tejtermék-gyára. Természetesen addig is azon kell lenniünk, hogy mind a gyártás, mind a tárolás, mind pedig a kiszolgálás a lehetőségekhez képest a legkedvezőbben elégítse ki a vevők igényeit. S. T.

Apróhirdetések

ELADÓ elfoglalható kétszobás lakrész mellékhelyiségekkel, Pankota, Tudor Vladimirescu utca 21.

(480)

ELADÓ elfoglalható kétszobás blokklakás. Érdeklődni Romanilor út H 1 blokk, 41.-es lakásban.

(485)

ELADÓ sürgősen Wartburg személygépkocsi, Vîrful cu Dor utca 42.

(488)

ELADÓ nagy Singer férfi varrógép, Móricz Zsigmond utca 25.

(489)

ELADÓ kombinált szoba, aragáz, hűtőszekrény és egyéb tárgyak, Avrig utca A blokk, B lépcső, 2 lakás, 9—12 óra között.

(490)

VESZEK egy réz fördőkazánt, Ferenczi Ocskó Terézia utca 1.

(486)

KERESEK idősebb házaspár ápolására asszonyt, Hălmăgeanu utca 144, telefon 7-62-04.

(487)

Bélyegkiállítás

Románia Szocialista Köztársaság Bélyeggyüjtő Egyesülete aradi fiókjának rendezésében hétfőn, szeptember 18-án délután 6 órakor az Állami Színház előcsarnokában nagyszabású bélyegkiállítás nyílik, amelyen három megye — Arad, Bacău, Constanța — filatelistái állítják ki gyüjteményeik legszebb darabjait.

A nagy érdeklődéssel várt kiállítás szeptember 28-ig lesz nyitva és naponta 8—20 óra között várja az érdeklődőket.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 1. A Magas ablak. A Vicsi nővér és más nagysikerü bünügyi regény írója. 8. Pökhendi. 9. Let főváros (ékhiba). 11. Állati termék. 12. Foghúsra 4. Üres kút. 15. Verdi-opera. 17. Taszít. 19. Indulatszó, kettőzve. 21. Figyelmeztető 23. Igekötő. 24. Francia költőszó. 25. Arthur Conan Doyle híres detektívjének egyik neve. (az ötödik kockában két betű).

Függőleges: 1. Írónő, bünügyi regényei világszerte nagy népszerüségnek örvendenek. 2. Leslie Charteris regényeinek legyőzhetetlen hősét. 3. Ilyen kerthelyi ág is van. 4. Ellentétes költőszó. 5. UGT 6. Ismert gyermekíró keresztneve ... apó. 7. P. Howard világhírü magyar származású író. (a végén keresztnevének kezdőbetüjével). 10. Len — románul. 13. Forfinév. 16. A toldalék (nyelvtanban). 18. Arasztt. 20. ELM. 22. Ilyen kop is van.

Beküldendő: vízszintes 1, 25, függőleges 1, 2, 7.

1 C	H	2 A	3 N	4 D	5 L	6 E	7 R
H	■	8 N	Y	E	G	L	E
9 R	10 L	G	A	■	11 T	E	J
12 I	N	Y	R	13 E	■	14 K	T
S	■	15 I	!	D	16 I	■	O
17 E	18 V	L	■	19 E	Y	20 E	Y
21 H	N	T	22 E	■	23 E	L	■
24 I	T	■	25 H	O	L	M	E S

Helyes megfejtés (szept. 8): Kogan L., Isaye, Corelli, Szigeti, Gabos; (szept. 9): almárium, divány, a szofa, konzol, dantesca; (szept. 10): Szumátra, Borneo, ruphia Celebesz, Jáva, szen.

Ismételten közöljük az augusztusi keresztrejtvény-verseny nyerteseinek névsorát: Antalffy Katalin, Budai Erzsébet, Csijernyik Géza, Kubis Mária, Major Mária. Kérjük azokat, akik még nem vették át a könyvjutalmat, keressék fel szerkesztőségünket. Hétfőn, szerdán és pénteken délután, 17—20 óra között átvehetik a könyveket a 21-es szobában.

Néhány nappal ezelőtt a 117-es Olimpic sportüzletben egy bőrtáskát találtak. A táskában gyógyszer volt. Tulajdonosa átveheti az említett kereskedelmi egységben.

A Vöröskereszt hete

(Folytatás az 1. oldalról)

vezető vált, amely értékes segítséget nyújt a lakosság egészségének védelméért végzett munkához.

A hét ünnepélyes megnyitására ma délelőtt a Kulturpalotában kerül sor. A Vöröskereszt tevékenységéről, az egészségügyi egységeknek nyújtott támogatásáról, az orvosi asszisztencia megjavításában elért eredményekről dr. Vasilovici Romulus, a Megyei Egészségügyi Igazgatóság igazgatója beszél.

Ez alkalommal a megyei Vöröskereszt bizottság A Vöröskereszt munka kitüntetettje jelvénnyel jutalmazza a szervezet több tagját.

Ugyanezen a napon a megye hét városában kerül sor a Vöröskereszt hetének ünnepélyes megnyitására.

A Vöröskereszt szervezet az elkövetkező héten fokozza tevékenységét, több hasznos, érdekes akciót szervez.

A megye valamennyi községében csoportok alakulnak, melyeknek feladata mozgósítani a lakosságot gazdaságuk, házuk tája rendbentartására. Ez alkalommal sor kerül a „legtisztább ház" cím odaítélésére is. Az iskolákban a „legtisztább osztály" cím elnyeréséért folyik majd a verseny. Ez idő alatt Arad municipiumban az utcák tisztaságára a kis pirosnyakkendősök ügyelnek.

A lakosság egészségügyi nevelésének terén számos közérdekü előadás, konferencia megtartására kerül sor: A gyógyszerek túlzott fogyasztása és ennek káros következményei, Ésszerű táplálkozás, A higiénia — fontos tényező a ragályos betegségek elleni küzdelemben stb. címmel. Hasonló előadásokat tartanak Nagylakon, Kürtösön, Sirián, Pécskán, Ineuban Gurahoncon, Buttyinban, Hălmagiun és másutt. Ezeket a konferenciákat egészségügyi oktató filmek vetítése követi. A pionírházban ugyancsak egészségügyi nevelő jellegü akciót szerveznek a pionírok számára.

A Vöröskereszt hetének egy másik igen fontos akciója az önkéntes véradás. Megyénkben öt verbegyüjtő központot szerveznek: Macsán, Paulison, Vingán, Lippán és Aradon. A véradók napja alkalmával találkozókat is szerveznek a véradók s azok között, akiket a vérátömlesztés mentett meg, és jelvényeket osztanak ki a véradók között.

Ebben az időszakban a megyei Vöröskereszt bizottság a megyei egészségügyi igazgatósággal közösen megszervezi „Az anya tud, a gyermek nyer" versenyt Chişineu Crişen, Lippán és Aradon. Egy másik esemény „A legfelkészültebb egészségügyi dolgozó" verseny megszervezése, amelyben a Vöröskereszt egyészségügyi csoportjai, valamint megyénk és municipiumunk több más egészségügyi alakulata is részt vesz.

Annak a fontos feladatnak a tudatában, amely a párt által megszabott intézkedések valóra váltásában rájuk hárul, a Vöröskereszt aktivistái úgy szervezik meg tevékenységüket, hogy minél eredményesebben járuljanak hozzá a lakosság egészségének megvédéséhez, minden támogatást megadnak az egészségügyi káderekneк.

Záróünnepség a Ştefan Gheorghiu párt-, társadalompolitikai, gazdasági és államigazgatási káderképző akadémián

A Ştefan Gheorghiu párt-, társadalompolitikai, gazdasági és államigazgatási káderképző akadémián szombaton megtartották a termelőszövetkezeti elnökök egyéves kurzusának záróünnepségét.

A tanfolyamon politikai-ideológiai és szakmai ismereteket sajátítottak el a szövetkezeti elnökök, hogy jobban teljesíthessék a szövetkezeti mezőgazdaság feladatait.

A záróünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Leonte Răutu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a Ştefan Gheorghiu Akadémia vezető tanácsának elnoke, az akadémia rektora. Gheorghe Petrescu, a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Országos Szövetsége Tanácsának elnöke, tanerők és hallgatók.

A kurzus végzettjei nevében az ünnepség részvevői táviratot intéztek a Román Kommunista Párt Központi Bizottságához, Nicolae Ceauşescu elvtárshoz. Erőt nem kímélve azon leszünk, hogy töretlenül valóra váltsuk a párt X kongresszusán és Országos Konferenciáján a szövetkezeti mezőgazdaság számára elhatározott feladatokat — hangzik a távirat a többi között.

(Agerpres)

A megyei pártbizottság bővített plenáris ülése

(Folytatás az 1. oldalról)

fogó jelentést terjesztett elő arról a tevékenységről, amelyet a pártszervek és -szervezetek, a mezőgazdasági szervek fejtettek ki az állattenyésztés-fejlesztés megyei programja objektumainak megvalósítása érdekében.

A jelentésben felvetett kérdésekhez a következő elvtársak szólottak hozzá: **Cioară Ilie**, a nagylaki Victoria mtsz elnöke; **Ackermann Viktor** mérnök, a csálai állami mezőgazdasági vállalat igazgatója; **Kömives Antal** mérnök, a pécskai Avintul mtsz elnöke; dr. **Stănescu Mihai** állatorvos, a Szocialista Munka Hőse, az Avicola állami mezőgazdasági vállalat igazgatója; **Salamon Jenő**, a Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Vállalat igazgatója; **Radu Ioan**, a vingai mtsz elnöke; **Gurău Dumitru**, a Chişineu Criş-városi pártbizottság titkára; **Incicaş Teodor**, a Miske községi néptanács elnöke; **Miculescu Gheorghe**, a Húsfeldolgozó Vállalat helyettes igazgatója; **Luştrea Ilie**, a buttyini mtsz elnöke; **Braşovan Ioan** mérnök, az újaradi állami mezőgazdasági vállalat igazgatója. A felszólalók elemezték az elért eredményeket, rámutattak azokra a tartalékokra és lehetőségekre, amelyek megyénk állattenyésztési szektorában léteznek és értékes javaslatokat tettek a fogyatékosságok megszüntetése érdekében.

A továbbiakban felszólalt **Ioan Moldovan** mérnök elvtárs, a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium helyettes minisztere.

A plenáris ülés intézkedési tervet fogadott el, amelynek célja javítani a tevékenységet, lehetővé tenni az állattenyésztés-fejlesztés megyei programja előirányzatainak teljesítését és túlszárnyalását.

A napirend második pontjaként a plenáris ülés jóváhagyta a megyei pártszervezet ez év decembere folyamán sorra kerülő konferenciáján történő részvétel normáit.

A plenáris ülés befejezéseként szólásra emelkedett **Andrei Cervencovici** elvtárs, aki utalt azokra a feladatokra, amelyek a pártszervek és -szervezetek előtt állnak az állattenyésztés-fejlesztés nemzeti programjából megyénkre háruló objektumok teljesítéséből.

A szónok úgyszintén útmutatásokat nyújtott az őszi mezőgazdasági munkálatok megszervezésével és kibontakozásával kapcsolatban.

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban!

(Folytatás az 1. oldalról)

terv túlteljesítésétől függően jobban emeljük a fizetéseket, mint ahogyan a X. kongresszuson elhatároztuk. Ahogyan a tevékenység folyik — és amint arra szükség van megyei pártszervezet vállalása és a dolgozók lelkesedés, amellyel a dolgozók munkaközösségei igyekeznek felkutatni és hasznosítani az összes termelőegységekben fellelhető óriási tartalékokat — meggyőződésünk, hogy az Országos Konferenciának az ötéves terv határidő előtti teljesítésére vonatkozó feladata megvalósul. Ezen az alapon biztosítani fogjuk a romániai dolgozók jövedelmeinek fokozottabb emelkedését is". És itt nemcsak fizetésemelési programunk megvalósításáról van szó, hanem többek között több lakásról, jobb minőségű élelmiszerekről, a munkanap csökkentéséről is, melyre néhány év múlva több szektorban sor kerül. Ez utóbbi tekintetében a zsilvölgyi kísérlet, — mint ismeretes, a zsilvölgyi bányászok áttértek a hatórás munkanapra —, az ott tapasztalt kezdeti termelési nehézségek leküzdésének módja megfelelő tapasztalatokat jelent arra, hogy a többi iparágban zökkenésmentesen valósítsuk meg az említett nagyjelentőségű intézkedést.

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban! — adta ki a jelszót pártunk főtitkára egy héttel ezelőtt összes dolgozóink számára.

Azért, hogy legyőzhessük az időt.

Azért, hogy biztosítsuk a sokoldalúan fejlett szocialista társadalomért küzdő ember személyiségének legmagasabbrangú kibontakozását.

Hiszen — hogy pártunk főtitkárának szavaival éljünk — mi nemcsak az acélt alakítjuk, hanem az embert is.

A kommunista társadalom emberét.

A külföldi sajtóból

Az izlandi területi vizek kiszélesítéséről szóló határozat és a Közös Piac kibővítése

(Le Monde)

Miután az izlandi parlament és lakosság hat hónappal ezelőtt egyhangúlag jóváhagyta a címben szereplő határozatot, a kormány nem vette figyelembe a több országból hozzá intézett tiltakozó jegyzékeket, a Közös Piac ultimátumát (amely szerint a júliusban megkötött kereskedelmi szerződés csak a „hatok" halászainak biztosított garanciák nyújtása után léphet érvénybe), s végül a hágai Nemzetközi Döntőbíróság ideiglenes intézkedését. Olafur Johanneson közép-bal kormánya úgy vélte, hogy az idegen halászati úszó üzemek egyre gyakoribb jelenléte következtében a halállomány ki fog merülni s ez nagyon súlyosan érinti majd az ország legfontosabb iparágát. Az izlandiaknak jelenleg mindössze 18 mélytengeri halászhajójuk van, mindazonáltal az utóbbi öt év alatt 160 ilyen hajót észleltek partjaik mentén.

Az izlandiak erkölcsi és jogi szempontból erős fegyverekkel rendelkeznek, de gyakorlatilag vajmi keveset tehetnek a határozat tiszteletben tartásáért. A kormány nem is annyira a meglehetősen szerényen felfegyverzett négy őrhajóra és a rendelkezésére álló négy helikopterre számít, mint inkább „a tengerek istenére". Az orkánok és viharok gyanis előbb-utóbb kényszerítenék fogják az új 50 mérföldes határon kívül merészkedő hajókat, hogy bemeneküljenek valamelyik izlandi kikötőbe. A legénységet akkor törvényszék elé állítják, a hajórakományt pedig elkobozzák. Az idegen halászhajók a Feroer-szigeteken sem keresnek menedéket, mert az ottani hatóságok szolidárisak az izlandiakkal.

A megfigyelők véleménye szerint az izlandi határozat kihathat az EGK bővítési folyamatára, minthogy ismét szőnyegre kerül az 1971 decemberében egy nehézségek árán kidolgozott halászati egyezmény. Mit fognak csinálni a nyugatnémet, angol, belga és más nagyvonzatiségű halászok, ha az izlandi vizek túlságosan kockázatossá válnak számukra? Más térségek, például Hollandia, a Feroer-szigetek, a norvég partok vagy az Északi-tenger felé veszik majd útjukat. E térségek hatóságai a fenti eshetőségtől való féltükben máris követelték a halászati határok „védelmi kiigazítását". Ezek a követelések a legnagyobb zavarba hozhatják az oslói és a koppenhágai kormányt, ha véglegessé válik a két ország csatlakozása a római szerződéshez.

Innen-onnan

Habzó műanyag-védőréteg

Angol kutatók műanyag-védőréteget állítottak elő, amely az acélszerkezeteket védi a lángoktól. Tűzvész esetén a védőréteg habzani kezd és ezáltal óvja az acélszerkezetet a hőségtől. Következésképpen csökken az épületek összeomlásának veszélye. Laboratóriumi kutatások kimutatták, hogy a 2,5 milliméteres réteg 30 percig védi az acélszerkezetet, az 5—6,5 milliméteres pedig egy órán át.

Gyógyszerek a méhek mérgéből

Bulgária NK-ban többféle gyógyszert állítanak elő a méhek mérgéből. Gyógyhatásuk kiterjed a reumára izületi csúzra, izomfájdalmakra, ízületszűkületre az érelmeszesedés okozta véredénysérülésekre, visszérgyulladásra, allergiás betegségekre stb. A Mellivenon elnevezésű gyógyszereket injekcióval vagy galvánáram ultrahang illetve aeroszol segítségével juttatják a beteg testrészbe. Kenőcs formájában minden orvosi felszerelés nélkül maga a beteg alkalmazhatja.

A fúrólyukak elektronikus kutatása

Francia szakemberek eredeti készüléket terveztek az alfúrt geológiai rétegek fizikai tulajdonságainak mérésére. A fúrólyukba elektronikus szondát bocsátanak be, s a közvetített adatokat filmre rögzítik. A filmet gépkocsira szerelt laboratóriumban a szakemberek nyomban kiértékelik. Az adatok segítségével meghatározható egy kőolajlelőhely nagysága, fekvése és hozama.

Mesterséges nap

Mihelyt az ember „megzabolázza" a termonukleáris energiát, a telet örökre száműzheti a nagyvárosokból. Termonukleáris energiával működő infravörös sugárzókat lehet majd felszerelni az utcákon, a parkokban. A villanyoszlopszerű tartóra szerelt sugárzók mesterséges napként működhetnek, plusz 5—15 fok hőmérsékleten tarthatják a szűkebb környezetet tíz fokos hidegben. A berendezés jó szolgálatot tehet majd az építőtelepeken, a szántóföldeken, a hatalmas gyárcsarnokokban, az országutakon is.

Ortoferrit

Ortoferrit nevű új anyag gyártástechnikáját dolgozták ki a Lengyel Tudományos Akadémia Fizikai Intézetében. Az ortoferritek a számítástechnikában nyernek széles körű alkalmazást. Egy pár mikron vastagságú, mindössze egy négyzetcentiméter felületű ortoferrit lapocskán nem kevesebb mint 100 000 információ tárolható.

Újabb adatok az influenzajárványokról

Két évvel ezelőtti megállapítások szerint az influenzajárványok hordozói az állatok. 1970-ben, amikor a Hong Kong vírus A2 változata nagy járványokat okozott, a vírust Magyarországon, Tajvanon és Angliában sertéskondákban is kimutatták. Ázsiában influenzajárványok idején a Hong Kong vírus három változata a baromfiállományban is pusztított. Ausztráliai és angliai tengeri madarakban az A-vírus antitestjeit találták meg. Angliában és Amerikában az influenzajárvány idején kutyák is fertőződtek. Az állatokkal kapcsolatos megállapítás feltehetőleg közelebb viszi a szakembereket az influenzajárványok megelőzéséhez és leküzdéséhez.

Izraeli páncélos gyalogosok behatoltak Libanonba

Libanon egész területén bevezetik a sürgősségi állapotot

BEIRUT (Agerpres.)

Libanoni katonai szóvivő bejelentette, hogy szeptember 16-án légifedezettel izraeli páncélos gyalogosok hatoltak be Libanon területére mintegy 20 kilométer mélységben az ország déli részén, a 80 kilométeres izraeli–libanoni határ középső szakaszán.

A libanoni hadsereg szombati egymást követő közleményei szerint a libanoni fegyveres erők felvették a harcot az izraeli egységekkel és sikerült feltartóztatniuk előnyomulásukat északnyugati irányban, Kana vidéke felé. Az izraeli erők kénytelenek voltak visszavonulni a Tyrtól tíz kilométerre lévő Jouaya helység felé. A harcokban négy libanoni katona megsebesült és három páncélkocsi megrongálódott. Libanoni közlemények szerint az izraeli légierő délelőtt berepüléseket hajtott végre Beirut felett, és bombázta a nabatiyehi palesztinai menekülttábort, valamint a Khvaib–Ibl Saki és a Khiam (Délnyugat-Libanon) övezetben lévő több más objektumot. A libanoni légvédelmi erő közbelépett és visszavonulásra kényszeritette a Beirut fölé berepült izraeli gépeket. Délután az izraeli repülőgépek az Al-Arkoub (Délkelet-Libanon) övezeti Rachava—Foukhar vidéket bombázták

★

TEL AVIV (Agerpres).

Az izraeli fegyveres erők szeptember 16-án légi, gyalogsági és tüzérségi támadást hajtottak végre a palesztinai kommandók dél-libanoni támaszpontjai ellen, és 20 kilométer mélységben behatoltak libanoni területre — jelentette be egy izraeli katonai szóvivő. Mint megjegyezte, az izraeli páncélosok 13 libanoni falu ellen hajtottak végre támadást. Az izraeli légierők bombáztak tíz más olyan helységet is, ahol palesztinai táborok, felszerelések és támaszpontok vannak. Bombázták továbbá a palesztinai kommandók dél-libanoni főhadiszállását Nabatien helységben — hangoztatta a szóvivő.

★

Az ország déli részén kialakult helyzettel kapcsolatban Szulejmán Frangieh elnök elnökletével rendkívüli minisztertanácsot tartottak, és elhatározták, hogy Libanon egész területén bevezetik a sürgősségi állapotot. Rendkívüli ülésszakot tart a parlament is. A France Presse értesülése szerint Szaeb Szalam miniszterelnök közölte a parlamentben, hogy a harcokban Libanon 17 halottat és hét sebesültet vesztett.

Román gazdasági küldöttség Belgiumban

BRÜSSZEL (Agerpres).

A román gazdasági küldöttség élén Manea Mănescu elvtárssal, a Gazdasági Tanács elnökével, megbeszélést folytatott Henry Simonet belga gazdaságügyi miniszterrel, G. Helssennel, a belga–román gazdasági bizottság elnökével, nagy kereskedelmi cégek és bankok, közöttük a Societe General de Banque, Bell-Telephone, Sybetra, Devetra, Trane-Belgique képviselőivel.

A Gazdasági Tanács elnöke szombaton megbeszélést folytatott Anvers-ben M. Naesens-szel, a Banque de Paris et Pays Bas főmegbízottjával és főtitkárával.

Andre Cools belga miniszterelnök-helyettes ebédet adott a román küldöttség tiszteletére. Ott voltak a Belga Szocialista Párt elnökei, Edmond Leburton és Joss van Eynde államminiszterek, Gh. Hanin, a francia művelődés minisztere, Alexandru Lăzăreanu, hazánk brüsszeli nagykövete és I. Andrianssens, bucureşti-i belga nagykövet.

Angol miniszterelnök első ízben keresi fel Japánt

TOKIÓ. — Florea Ţuiu, az Agerpres tudósítója közli:

A japán kormány meghívására négynapos hivatalos látogatásra Tokióba érkezett Edward Heath brit miniszterelnök.

Heath a japán fővárosban tárgyal Tanaka miniszterelnökkel, Maszayoshi Ohira külügyminiszterrel, a Keidanren gazdasági szövetség képviselőivel. A japán császár és császárnő is fogadja a brit kormányfőt.

A látogatás a kétoldalú kapcsolatok kiemelkedő eseménye, minthogy angol miniszterelnök most első ízben keresi fel Japánt.

A tokiói tárgyalások tekintélyes részét a kétoldalú gazdasági és kereskedelmi kapcsolatoknak szentelik. Igen fontos probléma, hogy bizonyos japán termékek Nagy-Britanniába irányuló kivitele váratlanul megnövekedett. A két kormányfő tanácskozik a nemzetközi helyzetről, főként az ázsiai és európai állapotokról.

Heath miniszterelnök szeretne közvetlenül tájékozódni a japán gazdaság gyors fejlődési ütemeről, a szabadkereskedelem fenntartásának és a nyugati pénzrendszer stabilizálásának lehetőségeiről Nagy-Britannia közös piaci csatlakozásának kapcsán.

DÉL-VIETNAM (Agerpres)

An Loc helység övezetében és Chon Thanh vidékén a Nemzeti Felszabadítási Front erői fokozták támadásaikat az ellenség megerősített állásai ellen. Szeptember 9 és 13 között a hazafiak harcképtelenné tettek 175 ellenséges katonát, megsemmisítettek kilenc katonai járművet és három ágyút, felrobbantottak egy lőszerraktárt és lelőttek egy amerikai repülőgépet.

Felvételünk az NFF erőinek harcosait ábrázolja támadás közben.

A VII. és VIII. oldalt HEGEDÜS ISTVÁN szerkesztette

Folytatódik a sztrájkmozgalom Spanyolországban

MADRID (Agerpres).

Vigo spanyol városban tüntettek a dolgozók, és követelték a Cytroen Espagna gépkocsigyár törvénytelenül elbocsátott öt munkásának visszavételét. A rendőrség durván szétszórta a tüntetőket, több embert megsebesített. A városban rendőri és katonai egységek cirkálnak.

A vigói megmozdulás fokozódik. Először 3000 munkás sztrájkolt életkörülményei javításáért majd nap nap után csatlakoztak hozzájuk más dolgozók. A sztrájkolók száma jelenleg mintegy 15 000.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Henry Kissinger, Nixon elnök nemzetbiztonsági különtanácsosa péntek este befejezte moszkvai, londoni és párizsi körútját. Kissingert pénteken fogadta Pompidou francia elnök. Az Elysee Palotából távozva, Kissinger mindössze annyit mondott az ott várakozó újságíróknak, hogy nagyon hasznos beszélgetést folytatott az elnökkel.

A világűr békés felhasználásával foglalkozó ENSZ-bizottság befejezte 1972. évi tevékenységét. A bizottság jóváhagyta az ENSZ közgyűlése elé terjesztendő munkajelentését. A dokumentum javasolja többek között, hogy tegyenek további erőfeszítéseket az ember Holdbeli tevékenységének szabályozására vonatkozó szerződés megszövegezése érdekében.

Berlinben román faliszőnyeg- és kerámiakiállítás nyílt meg. Az ünnepélyes megnyitón jelen volt Kurt Bork, az NDK művelődésügyi miniszterének helyettese és több más hivatalos személy.

Az Egészségügyi Világszervezet közölte, hogy januártól szeptember 12-ig bezárólag 51 509 himlőmegbetegedést jegyeztek be. Ebből 16 299 esetet Afrikából, de mindenekelőtt Etiópiából (14 532) jelentettek. A többi beteg délkelet-ázsiai volt. A szervezet statisztikája szerint Etiópiában az idén körülbelül ezerrel kevesebben kapták meg ezt a betegséget, mint a múlt év azonos időszakában.

Algériában jelenleg az agrárreform annak az elvnek alapján valósul meg, hogy a föld azoké, akik megmüvelik – hangsúlyozta Huari Bumedien algériai elnök a kabyliai fellahoknak juttatott földek kiosztása alkalmával. Az algériai államfő felhívással fordult a városok földbirtokosaihoz, rendelkező lakosaihoz, adják át földjeiket az országos földreform alapnak, hogy azokat kioszthassák a fellahoknak.

„Az angolai nép nem szünteti meg a harcot, míg fel nem szabadítja országát" — jelentette ki Agostinho Neto, az Angolai Népi Felszabadító Mozgalom (MPLA) elnöke a MEN hírügynökségnek adott interjújában. Agostinho Neto elítélte a portugál gyarmati csapatok angolai barbárságát. A portugál hadsereg — mondotta — a nemzetközileg betiltott vegyi és bakteriológiai fegyvereket használ az angolai nép ellen. A lakosság ezrei kénytelenek elhagyni falvaikat és más vidékeken keresni hajlékot és táplálékot, minthogy a gyarmati csapatok elpusztították a termést.

India repatriálja azt a 700 pakisztáni polgári személyt, akit a tavaly decemberi fegyveres konfliktus alkalmával, Pakisztán szakadár államának területéről Indiába internáltak.

Az említett személyek szeptember 18-án és 19-én, Wagah határállomáson át hagyják el India területét, miután Pakisztán szabadon enged 300 indiai személyt abból az 500-ból, akit azonos körülmények között ejtettek foglyul.

Az indiai honvédelmi minisztérium ugyanakkor közleményben jelentette be, hogy India és Pakisztán minden szükséges lépést megtett a konfliktus idején elfoglalt területek kiürítésére.

Az amerikai fővárosban hivatalosan vádat emeltek hét személy ellen, mert el akartak lopni demokrata párti dokumentumokat és telefonlehallgató készülékeket szereltek fel a pártszékházban. A hét vádlott közül ötöt június 17-én tetten értek szerelés közben a demokrata párt washingtoni székházában, a Watergate szállóban. A másik kettő, aki nemrégiben még a Fehér Ház szakértői közé tartozott, még a szállóbeli házkutatás előtt megszökött. A tárgyalásra a novemberi elnökválasztások után kerül sor.

A képviselőház jóváhagyta az USA 74,5 milliárd dolláros katonai költségvetését az idei pénzügyi évre. A második világháború befejezése óta az országnak ez a legnagyobb katonai költségvetése. (A képviselőház ötmilliárddal kevesebbet szavazott meg, mint amennyit az adminisztráció igényelt).

A költségvetési vita során több képviselő szorgalmazta, hogy szüntessék be az USA délkelet-ázsiai hadműveleteinek finanszírozását. A demokrata képviselők egy csoportjának ezzel kapcsolatos kiegészítő javaslatát azonban 208 szavazattal 160 ellenében elvetették.

Szeptember 15-én megnyílt a hagyományos Helsinki Vásár, amelyen élelmiszeripari és más szükségleti cikkeket állítanak ki. A rendezvényen több mint 700 cég vesz részt 23 ország képviseletében.

Románia, amely most ötödször vesz részt e vásáron, 17 külkereskedelmi vállalat és ipari fővállalat termékeit mutatja be.

A megnyitáskor a román pavilont megtekintette Jussi Linnamo külkereskedelmi miniszter, Teuvo Aura, Helsinki polgármestere és több más hivatalos személy.

Nyugat-Európában az idén a szokásosnál korábban jelentkezik a tél. Franciaországban rendkívül hideg az időjárás, a hegyekben pedig havazott. A péntekre virradó éjjel több tucat tehergépkocsi megrekedt a nagy hóban a Cenis hegység szorosában. Havazott más hegyvidékeken is. Az állandó hideg károkat okoz a szőlőültetvényekben, csaknem három héttel késleltetve a szőlő beérését. Pénteken szakadatlanul havazott a Pireneusokban és némely helyen a hóréteg elérte a 40 centimétert, a Rivién pedig 20—40 centiméter vastag a hóréteg.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 81 szám Telefon 124 14, 116 92, 130 87, 151 67, 146 74. Kiadóhivatal 128 34. Nyomda 120 77 Tip. Arad. 40 168